VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 151 — Vol. XLIX vuosikerta | Sudbury, Ont. | Lauantaina, jouluk. 25 p. 1965 — Saturday, Dec. 25, 1965

U Thant vetoaa Vietnamin rauhan saavuttamiseksi

Sanoo paavi Paavalin YKn Yleiskokoukselle esittämän rauhanvetoomuksen tulkinneen miljoonien ihmisten tunteet ja toivomukset

United Nations. — YKn pääsihteeri U Thant esitti keskiviikkona vetoomuksen hetikohtaisen välirauhan puolesta Vietnamissa ja suositteli samalla, että välirauhaa pitäisi seurata harkinta, neuvottelut ja rauha.

Viitaten paavi Paavalin äskettäiseen rauhanvetoomukseen U Thant sanoi paavin puhuneen miljoonien ihmisten toivomusten ja tunteiden mukaisesti.

YKn diplomaattipiireissä pidetään tätä pääsihteerin rauhanvetoomusta entistä voimakkaampana lausuntona Vietnamin rauhan puolesta U Thant on myös antanut lämpimän kannatuksensa paavin joulusanomalle, mikä on lähetetty Vatikaanin edustajan Right Rev. Alberto Giovannettin välityksellä paaville.

Pääsihteeri esitti rauhanvetoomuksensa sen jälkeen kun Yhdysvaltain päävaltuutettu Arthur J. Goldberg antoi ymmärtää, että Yleisneuvoston presidentti Amintore Fanfani jatkaa työskentelyä rauhanneuvottelujen aikaansaamiseksi.

Ydinaseiden käyttö Vietnamissa ei tule kysymykseenkään sanoi mr. Goldberg vastauksena hänelle esitettyyn kysymykseen. Yhdysvaltalaispiireissä kiinnitettiin huomiota siihen, että tämä oli ensimmäinen kerta jolloin Yhdysvaltain hallitusministeri julkisesti sanoo, ettei ydinaseita aiota tässä sodassa käyttää. Goldbergin uskotaan pyrkineen tällä lausunnollaan U Thantin ja YKn eräitten jäsenmaiden pelon huojentamiseen tässä asiassa.

Vetoomuksensa yhteydessä U Thant sanoi, että Vietnamin sota "on tullut väkivaltaisemmaksi, raaemmaksi, ihmiselämää ja omaisuuksia enemmän tuhoavaksi, vahingollisemmaksi suurvaltojen välisille suhteille" kuin mikään muu taistelu Kaakkois-Aasiassa.

Aasian maiden edustajat ovat ilmaisseet suuren huolestuneisuutensa siitä mahdollisuudesta, että sota voi laajentua Kambodshaan, jos Yhdysvallat laajentaa Vietnamin sotaansa sinnekin.

Mr. Goldberg sanoi Washingtonin katsovan, että Vietnamin kansalla tulee olla, kuten hän sanoi, oikeus päättää itsemääräämisoikeuden pohjalla siitä, että haluaako se tulevaisuudessa yhdistyä puolueettomuuden pohjalla viitaten tämä eräitten huomioitsijain mielestä siihen, että Washington vastustaa edelleenkin Vietnamin oikeutta hetikohtaiseen yhdistymiseen.

Viivyttelytaktiikkaan viittasi hänen lausuntonsa sekin kohta missä puhutaan siitä, että Vietnamin itse-

(Jatkuu sivulla 4)

Lisää veroa Yhdysvaltain työläisiltä ensi vuonna

Ostokyvyn vähentämistä selostetaan nyt tekijänä inflaatiotendenssin rajoittamiseksi

Washington. — Associated Press-uutistoimiston tiedotuksessa täältä tällä viikolla sanottiin, että ilmoitus siitä jotta Yhdysvalloissa peritään tammikuun 1 päivästä lähtien siinä määrin veroa yhdysvaltalaisten työläisten palkkatuloista jotta niistä koostuu noin $5,100,000,000 yli sen mitä on aikaisemmin vähennetty palkoista, ei suinkaan ole mikään mieluinen joulusanoma yhdysvaltalaisille työläisille.

Tiedotuksessa sanottiin, että hallitus on päättänyt korottaa verotusta siinä mielessä, että tällä lisäverolla voitaisiin maksaa sairashuollosta ja sosiaaliturvasta, joiden sanotaan olevan lisääntymässä.

Johnsonin hallituksen virkailijat selostavat, että vaikka joitakin päiviä sitten pidettiin kuluttajain ostokyvyn vähentämistä näin suuressa määrässä hidastuttavana tekijänä maan taloudelle, niin nyt sitä selostetaan tekijänä inflaatiotendenssin rajoittamiseksi.

Hallitus on ilmoittanut samalla myös joistakin verohuojennuksista — kysymyksessä viime kesäkuussa hyväksytyn aksiisiverolain peruuttamisen toinen vaihe — mikä merkitsee teollisuudelle ja kuluttajille $1,700,000,000 verohuojennusta vuosittain tältä kohdalta, mutta siitä huolimatta kansalta vaaditaan loppukädessä nyt $3,400,000,000 enemmän veroina vuosittain.

Valkoisesta Talosta on ilmoitettu, että liittohallitus käyttää seuraavana vuonna menojensa peittämiseksi $105 miljardista $107 miljardiin sen lähes $100 miljardin asemesta, joka oli aikaisemmin suunniteltu käytettäväksi. Tämän lisäksi on mahdollista, että seuraavan tilivuoden kuluessa, joka alkaa ensi heinäkuun 1 päivänä, voidaan käyttää liittohallituksen tarkoituksiin vieläkin enemmän.

Viimeisen suunnitelman mukaan ne henkilöt, jotka ansaitsevat $6,600 vuodessa, tulevat maksamaan sosiaaliturvastaan 60 prosenttia enemmän kuin he maksoivat v. 1965. Vero tätä tarkoitusta varten nousee $174:sta vuodessa $277.20:iin.

Intian pääministeri haluaa ystävyyssuhteita Pakistanin kanssa

Rangoon. — Intian pääministeri Lal Bahadur Shastri ilmoitti tällä viikolla, että hän matkustaa Intian ja Pakistanin "korkeimman portaan" konferenssiin, joka pidetään Tashkentissa Neuvostoliitossa tammikuun 4 päivänä. Hän sanoo olevansa varustettu "rehellisellä tahdolla" aikaansaada ystävälliset suhteet Paikstaniin vaikka kahden maan välillä onkin esiintynyt erimielisyyksiä viime aikoina.

"Betsy" on suuri "tuhlaajatyttö"

Lontoo. — Betsy-niminen pyörremyrsky on aiheuttanut Lloyds'ille suurimman päänvaivan San Franciscon suuren maanjäristyksen jälkeen. Yhdysvaltain eteläosassa viime lokakuussa riehunut Betsy on aiheuttanut mainitulle brittiläis-vakuutusyhtiöille arviolta 30,000,000 punnan ($90,000,000) menot. San Franciscon suuri maanjäristys v. 1906 maksoi Lloyd's vakuutusyhtiölle 35,000,000 puntaa ($175,000,000).

Betsy on Lontoossa muodostumassa kirosanaksi, mutta Lloyd'sin asemaa se ei silti horjuta, sillä mainittu vakuutusyhtiö perii meriliikennevakuutuksista tuloja vuosittain noin 360,000,000 puntaa eli $1,008,000,000.

Seuraava Vapaus ilmestyy 30 pnä

Joulunpyhien vuoksi Vapauden seuraava numero ilmestyy, kuten on aikaisemmin tiedoitettu, torstaina, joulukuun 30 päivänä. Uuden vuoden jälkeisellä viikolla Vapaus ilmestyy kuten muulloinkin kolmena päivänä, siis tiistaina, torstaina ja lauantaina.

Pyydämme kirjeenvaihtajia, asiamiehiä ja kaikkia asiakkaita huomioimaan, että Vapaus ei ilmesty joulunpyhien vuoksi tiistaina, joulukuun 28 pnä.

Mine Millille voitto Canadan pohjoisessa

Toronto. — International Union of Mine, Mill and Smelter Workers-union päämajaan saapuneen tiedon mukaan union paikallisosasto 802n jäsenet Pine Pointissa Consolidated Mining and Smelting-yhtiön laitoksella Northwest Territorioissa olivat äänestäneet joulukuun 20 pnä sen puolesta, että hyväksyttäisiin uusi työehtosopimus, minkä mukaisesti työläiset saavat uuden kolmivuotisen työehtosopimusajan ensimmäisen 10 kuukauden kuluessa kaikkiaan 68½ sentin tulolisän tuntia kohden palkkojen ja luontaisetujen muodossa. Pitkällisten neuvottelujen ja sovittelutoimenpiteiden jälkeen sovittiin siitä, että mainitun paikallisosaston työläiset nauttivat myös niistä hyödyistä, jotka saman yhtiön työläiset Trailissa ja Kimberlyssa voittavat neuvotellessaan uusista työehtosopimuksista vuosille 1966 ja 1967. Näiden neuvottelujen on suunniteltu alkavaksi ensi vuoden huhtikuussa.

Pine Pointin sopimuksessa, joka astui voimaan taannehtivasti viime syyskuun 1 päivästä., maksetaan johtaville ammattityöläisille $3.29½ tunnilta, työstökoneiden käyttäjille $3.11½ ja sekatyöläisille $2.26.

GLOBE AND MAIL-LEHTI LIITETTY FP-RYHMÄÄN

Toronto. — Torstaina ilmoitettiin, että torontolainen Globe and Mail-lehti oli muuttunut FP Publications holhouksen alaiseksi.

FP-ryhmään jonka omistaa monimiljonääri G. Mar Bell Calgarysta, kuuluu seitsemän muuta sanomalehteä. Nyt kun Globe and Mail on liitetty samaan joukkoon näiden lehtien yhteinen levikki on yli 790,000 eli enemmän kuin Southam Press-ryhmän 10 lehden, joita myydään keskimäärin 762,000 kappaletta. FPn lehtien levikki on huomattavasti myös Thomson-ryhmän lehtien levikkiä suurempi. Näitä on kaikkia 27 päivälehteä pienemmissä keskuksissa ja niitä myydään päivittäin 311,500.

Kaupasta saatiin tietää joissakin piireissä keskiviikkona, johon mennessä sitä oli ennustettu sen johdosta, että Max Bell oli tavannut Globe and Mailin edustajia Winnipegissa edellisenä päivänä.

Globe and Mail, jonka historia juontaa tavalla tai toisella aina vuoteen 1844 asti siirtyi viimeksi uusiin käsiin v. 1955, jolloin R. Howard Webster osti sen George McCullaghin perintöpesältä ilmoitetusti $10,900,000 hinnasta.

FP-ryhmään kuuluvat sellaiset lehdet kuin Winnipeg Free Press, Ottawa Journal, Vancouver Sun, Calgary Albertan, Victoria Times and Victoria Colonist, Lethbridge Herald and Free Press Weekly Farmers Advocate.

Globe and Mailin FP-ryhmään siirtymisen johdosta annetussa lausunnossa sanottiin, että mitään muutoksia ei tule tapahtumaan näiden lehtien henkilökunnissa eikä niiden toimituspolitiikassa.

VIIME TIEDOT

Vatikaani. — Viitaten Vietnamin sodan aiheuttamaan vaaratilanteeseen, paavi Paavali VI kehoitti torstaisessa joulusanomassaan ryhtymään "oikeudenmukaisiin ja rehellisiin neuvotteluihin rauhan hyväksi."

Ottawa. — Canadan pääministeri Lester Pearson sanoi joulusanomassaan, että hän toivoi jotta veljeys tja ymmärrys säilyisi ihmiskunnan keskuudessa. Oppositionjohtaja John Diefenbaker lausui toivomuksenaan, että nälkä ja väkivaltaisuus vähentyisi tulevana vuonna. Social Creditin johtaja Thompson sanoi toivovansa, että kansa löytäisi tyydyttävän osansa pyrkiessään rauhaan.

New Delhi. — Hallitus ryhtyi keskiviikkona toimenpiteisiin välttääkseen kuolemantapausten lisääntymisen kaupungin kaduilla asuvien keskuudessa nykyisen kylmäaallon johdosta. Lauantaista lähtien on kylmyyden vuoksi kuollut yhdeksän henkilöä.

Toimituskirjoitus:

Terve, Vietnamin joulurauha

Kuten on uutistiedoissa kerrottu, Yhdysvaltain ja Saigonin sotavoimille on annettu Etelä-Vietnamissa määräys ampumisen lopettamiseksi 30 tunnin ajaksi, alkaen tämä jouluvälirauha aattoiltana, kello kuudelta. Uskomme ja toivomme, että Vietkong, joka alunperin tällaista jouluvälirauhaa ehdotti 12 tunnin ajaksi, tulee osaltaan noudattaman tätä välirauhasuunnitelmaa.

Yhdessä muiden hyvää tarkoittavien canadalaisten kanssa me tervehdimme sydämemme pohjasta sitä kun Yhdysvaltain vastuunalaiset henkilöt huomioivat tosin aikaa vaatineen epäröinnin jälkeen Etelä-Vietnamin Kansallisen vapausrintaman (Vietkongin) jouluvälirauhaa koskevan ehdotuksen, mitä esimerkiksi paavi Paavali ja ihmiskunnan suuri enemmistö kannattaa ja tukee.

Ilman muuta on selvää, että Washington ei voinut tässä asiassa uhmata ihmiskunnan yleisen mielipiteen toivomuksia ja vaatimuksia. Mutta se tosiasia ei suinkaan ole millään tavoin Yhdysvalloille alentava seikka, vaan mieluimminkin kansanvallan ja demokratian suuri voitto rauhanasian hyväksi.

Tässä yhteydessä ei voida kuitenkaan olla huomioonottamatta sitä tosiasiaa, että jouluvälirauha on vasta ensimmäinen askel oikeaan suuntaan Yhdysvaltain kohdalta. Se antaa nyt kaikille ihmisille, vietnamilaiset ja amerikkalaiset mukaanlukien, tilaisuuden viettää joulua kautta maailman todellisena "rauhan juhlana". Sellaisenaan tämä on yhtä tärkeä ilosanoma, kuin on lapsen vanhemmille havainto kävelemään pyrkivän lapsen ensiaskeleen otosta. Mutta jos sotatoimet voidaan lopettaa joulunpyhien ajaksi, niin miksi ei saman tien lopeteta sotaa kokonaan niin, että enää ei vuodateta viatonta ihmisverta?

Turhaa on tässä yhteydessä puhua syistä syvistä — syyllisyydestä ja siihen verrattavista asioista. Pääasia on, että saadaan sota lopetetuksi. Ja nyt, kun Yhdysvallat on asiallisesti puhuen "tunnustanut" Etelä-Vietnamin kansallisen vapausrintaman ja sen Vietkong-nimellä tunnettavien asevoimien diplomaattisen olemassaolon hyväksymällä Vietkongin joulurauhaehdotuksen, ei luulisi olevan enää mitään "teknillistäkään" syytä miksi ei Washington voi ryhtyä rauhanneuvotteluihin Etelä-Vietnamin Kansallisen vapausrintaman ja Vietkong-sissien kanssa, joita vastaan USA on sotinut jo vuosikausia.

Toivotaan ja vaaditaan sitä, kuten paavi Paavali ja nyt viimeksi YKn pääsihteeri U Thant on sanonut, että jouluvälirauhaa seuraisi "harkinnan, neuvottelun ja rauhan aika!"

Riitapukarina loppuun asti

"Vanhan miehen" poliittisessa "testamentissa" vastustetaan USA—NLn sopimusta ja myös sotaa

Bonn. — Tammikuun 5 päivänä 1966 yhdeksänkymmentä vuotta täyttävä Länsi-Saksan entinen kansleri, Konrad Adenauer ilmoitti keskiviikkona, että hän tulee jatkamaan poliittista toimintaansa vaikka luopuukin nyt hallitsevan Kristillisdemokraattisen puolueen puheenjohtajan toimesta.

Samalla kertaa mr. Adenauer suositteli seuraajilleen, että hänen mielestään olisi vastustettava sekä Yhdysvaltain—Neuvostoliiton sotaa että sopmukseen pääsyä mainittujen maiden välillä.

Tunnin kestäneen haastattelutilaisuuden aikana mr. Adenauer tulkitsi äärioikeistolaisiksi tunnettuja katsomuksiaan, niin sisä- kuin ulkopoliittisistakin kysymyksistä.

—Hän sanoi vastustavansa kansleri Ludvig Erhardin nimittämistä puolueen puheenjohtajan toimeen, vaikka hän itse oli neljätoista vuotta sekä puolueen puheenjohtajana että kanslerina.

— Hän aikoo pitää edustuspaikkansa bundestagissa ja osallistua puolueen johtoelinten kokouksiin.

— Hän vierailee Charles de Gaullen luona ensi kuussa, mutta se ei ole vastaveto Erhardin äskeiselle Washingtonin matkalle, sillä Ranskan vierailukutsu tuli jo marraskuussa.

— Hän aikoo vierailla Israelissa ensi toukokuussa.

Adenauer ei halunnut kuitenkaan antaa julkista lausuntoa Erhardin vierailusta USAn presidentti Johnsonin luona.

Seuraten vanhaa neuvostoliittolaisvastaista linjaansa, mr. Erhard puhui Neuvostoliiton aiheuttamasta "vaarasta" yleensä ja erikoisesti siitä, että Neuvostoliitto voi kaapata hallintaansa Länsi-Saksan ja koko Länsi-Euroopan. Hän piti tyhmyreinä niitä amerikkalaisia jotka katsovat, että he voivat tulla toimeen Neuvostoliiton rinnalla.

Entinen "rautainen kansleri" pyrkii jopa Neuvostoliiton hallituksen vaihtamiseen. Kysyttäessä, että mitä tapahtuu, jos sopimusta ei tehdä (NL:n ja USA:n välillä) mr. Adenauer sanoi: "Pitkän tähtäimen kannalta katsoen ei voida sivuuttaa hallitusvaihdoksen mahdollisuutta Venäjällä".

Sambia yrittää saada avustusta Neuvostoliitosta

Moskova. — Sambian kaksi hallitusministeriä — raha-asiain ministeri Arthur Wima ja maatalousasiain ministeri E. H. K. Mudenda — saapui Lontoosta tänne keskiviikkona ja aloitti heti keskustelut ulkoministeri Andrei Gromykon kanssa Neuvostoliiton tuesta Rhodesian laitonta rotusyrjintähallitusta vastaan.

Heidän tavoitteenaan uskotaan olevan se, että Sambia saisi NL:sta esim. kuorma-autoja tavarankuljetuksensa edistämiseksi.

Tämä Sambian edustajisto vieraili ensin Lontoossa, missä se yritti saada Englannin hallitusta lujempiin toimenpiteisiin Rhodesiaa vastaan. Britannian hallitus julisti lopulta viime viikolla öljysaarron Rhodesian laitonta hallitusta vastaan. Sambian toinen valtuuskunta vierailee Washingtonissa.

Neekerin havaittiin syyllistyneen anarkismiin

New York. — Neekerisukuisen William Eptonin väitetään sanoneen Harlemissa pidetyssä katukokouksessa viime vuoden heinäkuussa viisi tuntia ennen Harlemin mellakan alkamista, että "meidän on pakko tappaa useita näistä poliiseista ja useita näistä tuomareista." Hänet havaittiin täällä pidetyssä oikeudenkäynnissä syyllistyneen rikolliseen anarkismiin.

(Valamiehistö päätyi siihen tulokseen, että hän oli ehdottanut väkivaltaista New Yorkin valtion (valtiollisen johdon) kaatamista. Hänet havaittiin syyllistyneen myös salaliittoutumiseen mellakan aikaansaamiseksi. Lain mukaan hänet voitaisiin tuomita maksamaan $6,000 sakkoa ja palvelemaan 12 vuotta vankeudessa. Päätöksestä esitettänee vetoomus.

HÄVINNYT EHDOKAS VÄITTÄÄ KUOLLEIDEN MYÖS "ÄÄNESTÄNEEN"

Montreal. — Viime liittovaaleissa valitsematta jäänyt konservatiivinen ehdokas Paul Trepanier syytti tällä viikolla, että myös kuolleet miehet olivat "äänestäneet" Sherfordin vaalipiirissä marrask 8 päivänä toimitetuissa vaaleissa.

Trepanier ilmoitti sanomalehtimiehille, että tämä on vain yksi niistä epäsäännöllisyyksistä, jotka hän saattaa opposition johtaja John Diefenbakerin huomioon.

Tämä kiistanalaisuutta aikaansaanut arkktitehti pormestari pyytää Diefenbakerin lopullista suostumusta siihen, että hän saisi aloittaa toimenpiteet liberaali Louis Neveun valitsemisen mitätöimiseksi.

Samana iltana kun vaalit oli toimitettu, ilmoitettiin, että Trepanier oli tullut valituksi 82 äänen enemmistöllä. Neveun ilmoitettiin äänten uudelleen laskemisen jälkeen tulleen voittajaksi 27 äänen enemmistöllä. Aikaisemmin mainitun vaalipiirin edustajana ollut creditiste Gilbert Rondeau jäi vain 47 ääntä vaille siitä määrästä minkä julistettiin annetun valituksi tulleelle Neveulle.

Liittoparlamentin alahuoneessa on nykyään 131 liberaalia, 97 konservatiivia, 21 uusdemokraattia, 9 creditistea, 1 itsenäinen konservatiivi ja 1 puoluesiteistä riippumaton itsenäinen.

Canadan kuninkaallinen ratsupoliisi on jo ryhtynyt tutkimaan miten yhdestä vaaliuurnasta oli hävinnyt Sherfordissa kaikki äänestysliput ja asiapaperit vaalipäivän illan ja virallisen uudelleen laskemisen välisenä aikana. Äänten uudelleen laskeminen toimitettiin marraskuun 15 päivänä ja itse vaalit pidettiin 8 päivänä.

Trepanier luetteli lisäksi useita muita väitteitä, joita hän aikoo esittää Diefenbakerille. Näiden joukossa on se, että kun ryhdyttiin toimittamaan äänten uudelleen laskemista, oli havaittu, että eräästä uurnasta oli hävinnyt 25 käyttämätöntä äänestyslippua. Jostain mysteerisestä syystä oli kulunut 48 tuntia aikaa ennenkuin tämä vaaliuurna oli saapunut Granbyyn.

Kysymyksessäolevalla äänestyspaikalla (42) ilmoitettiin pian äänestyksen päätyttyä, että Trepanier oli saanut 65 ääntä, Neveu 6 ja Rondeau 4, mutta yön kuluessa numerot oli korjattu siten, että niiden mukaan Trepanier oli saanut 12 ääntä, Rondeau 55 ja Neveu 5.

Trepanier syyttää lisäksi, että äänestyslistoilla oli sellaistenkin henkilöiden nimiä, jotka normaalisti asuvat ulkopuolella äänestysalueen, joiden lisäksi listoilla oli myös kuolleiden ihmisten nimiä.

Hän sanoi, että vähintään kahdessa äänestyspaikassa oli todettu että käytettyjen ja käyttämättömien äänestyslippujen yhteissumma ylitti alunperin äänestämistä varten annettujen äänestyslippujen luvun.

SAKSALAISSOTILAIDEN HARJOITUSASIA ESILLÄ

Ottawa. — Vastauksena Neuvostoliiton syytökseen, että Canada auttaa Länsi-Saksan militarismia elvyttämistä, Canadan ulkoministeriön eräs puhemies sanoi keskiviikkona että Venäjä on aloittanut "kokonaan aiheettoman herjauskampanjan Länsi-Saksaa vastaan ilmeisesti siinä mielessä, että se saisi kehitetyksi epäluottamusta Länsi-Saksan ja sen liittolaisten keskuuteen."

Edelleen sanotaan tämän nimettömän puhemiehen sanoneen, että Länsi-Saksa on tasa-arvoinen NATO-liittolainen toisten jäsenmaiden rinnalla, ja että Canada ei harjoita diskriminatiota liittolaisiinsa nähden.

Tällainen selitys annettiin Ottawasta TASS:in keskiviikkona julkaisemaan lausuntoon, missä sanotaan että Canada avustaa Länsi-Saksan militarismin nousua antamalla länsi-saksalaisten asevoimien suorittaa kylmän ilmanalan harjoituksia Shilon sotilasleirillä Manitobassa.

MONET CANADALAISET ERI MIELTÄ

Monet canadalaiset ovat julkaisseet kokonaan erilaisia katsantokantoja tästä asiasta.

York-Humber vaalipiiristä liberaalipuolueen edustajana alahuoneen jäseneksi marraskuun alussa valittu Ralph Cowan on yksi heistä. Mr. Cowan ilmoitti jokin aika sitten tiedoittaneensa Ottawalle, jotta hän tulee esittämään hallitukselle kysymyksen, että käytetäänkö canadalaisten veronmaksajain varoja Canadaan harjoituksille tuotettujen saksalaisjoukkojen kustannusten maksamiseksi.

Canadan rauhankongressi esitti liittohallitukselle protestikirjelmän siitä kun Shilon harjoitusleirille on tuotettu länsi-saksalaisia tankkeja ja niiden miehistöt suorittamaan talviharjoituksia Neuvostoliiton olosuhteita" lähentelevissä tilanteissa, kuten on asiaa selitetty.

On huomioitu myös, että Länsi-Saksa on ainoa maa Euroopassa, jonka korkean portaan hallituspiireissä puhutaan rajojen muuttamisesta. Merkillepantavaa myös on, että Shilon harjoituskentällä nyt harjoituksiaan pitävät saksalaiset kohdistavat ohjelmansa peräti Neuvostoliittoon asti, koska tehtävän ytimenä on saada "talviharjoitusta" Neuvostoliiton olosuhteita lähentelevissä tilanteissa, sanotaan rauhankongressin asiaa koskevassa kirjelmässä.

Ylläkuvatunlaisten "slot"-pelikoneiden kilinä ja räminä on jälleen menossa kautta Nevadan osavaltion, Yhdysvalloissa, missä pelurien käytettäväksi on valmistettu hopeadollarin korvikkeita.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75
USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25
Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Auttaisiko kansallistaminen?

Suuret monopoliyhtymät pelkäävät laitostensa kansallistamista — sosialismiin siirtymisestä puhumattakaan — ainakin yhtä paljon kuin se vanha sielunvihollinen pelkää huolettomina eläviën seuraajiensa autuaaksi tuloa. Siinä pelossa vievät näkyvällä paikalla johtavaa osaa suuret vakuutusyhtiöt. Mutta juuri nämä vakuutusyhtiöt antavat jatkuvasti lisää ajattelun aihetta siitä, että mahtaisiko taudin parantamista edistää se, jos niiden laitokset kansallistettaisiin.

Kaikkein selvin esimerkki siitä, miksi nämä suurpääoman kontrolloimat suuret vakuutusyhtiöt — emme puhu tässä niiden välitysliikkeistä emmekä asiamiehistä — pitäisi pikamarssia kansallistaa, saadaan ennenkaikkea autovakuutusten alalta. Yleisesti tunnettu tosiasia on, että yksityisten vakuutusyhtiöiden autovakuutusmaksut ovat Canadassa paljon korkeammat kuin ovat maakunnallisen vakuutuslaitoksen taksat Saskatchewanin maakunnassa. Saskatchewanissa voivat autoilijat saada paljon halvemmalla ja silti paremman vakuutusturvan ajokeilleen, matkustajilleen ja itselleen kuin saadaan täällä Ontariossa. Mutta siitä huolimatta meille ilmoitettiin viikko sitten, että yksityiset vakuutusyhtiöt kohottavat täällä edelleen autovakuutusmaksujaan.

* * *

Nyt on Ontarion maakuntahallituksen toivomuksen mukaisesti professori A. M. Lindenin johdolla suoritetussa Osgoode Hallin tutkimuksessa todettu, että korkeista vakuutusmaksuistaan huolimatta nämä yhtiöt jättävät suurimman osan auto-onnettomuuksiin joutuvista matkustajista ilman mitään vakuutusturvaa. Muutama päivä sitten julkaistun raportin mukaan professori Linden oli puhutellut vuonna 1961 kuolettavasti loukkaantuneen 57 henkilön omaisia sekä samana vuonna 307:ää vakavasti loukkaantunutta ja 226 lievemmin loukkaantunutta henkilöä.

Tämän tutkimuksen perusteella sanotaan raportissa, että asianomaiset henkilöt eivät ole saaneet puoltakaan taloumenetyksistään korvatuksi, ja mitä köyhempi on autotapaturmassa loukkaantunut henkilö, sitä kehnomman korvauksen hän on saanut vammoistaan ja menetyksistään.

Professori Lindenin tutkimusten perusteella $7,000—$10,000 vuositulot omaavat henkilöt, jotka olivat maininttuna vuonna joutuneet auto-onnettomuuksiin, saivat tapaturmistaan miltei kolme kertaa suuremman korvauksen kuin ne, jotka ansaitsevat vain $3,000 vuodessa.

Kaiken lisäksi korvausten saanti oikeuslaitosten avulla aiheuttaa suuria lakimiesmenoja ja mikä pahinta, niitä korvauksia joudutaan odottamaan toista vuotta, minkälaiseen odotukseen ei varattomilla kansalaisilla ole varaa. Toisaalta selitetään, että mitä suurempia menetyksiä autotapaturma aiheuttaa, sitä vähemmän saa onnettomuuden uhri prosentuaalisesti korvausta siitä, ja sitä kauemmin kestää myös asian oikeuskäsittely.

Kaikista tutkimuksen alaisiksi tulleista loukkaantuneista jäi 57.1 prosenttia — siis yli toinen puoli — saamatta senttiäkään vahingonkorvausta. Maksamattomina matkustajina autossa olleet saivat kaikkein vähimmän korvausta; heistä jäi korvauksetta 68.5 prosenttia, vakavammin loukkaantuneiden kohdalta ja kuolemantapauksissa jäi heistä korvauksetta 91.7 prosenttia. Vuonna 1961 auto-onnettomuuksissa loukkaantuneesta 10,948 henkilöstä 7,800 loukkaantunutta ei saanut mitään tai sai vain hyvin vähän korvausta.

Tämä on hirveätä tilastoa. Autoilijoilta peritään taivasta hipovia vakuutusmaksuja, mutta onnettomuuden uhrit ovat kuitenkin suurelta osalta vailla kaikkea turvaa.

* * *

Yhtenä perussyynä siihen, miksi vakuutusyhtiöt pääsevät näistä korvauksista kuin koira veräjästä, on vakuutuslakien vanhanaikaisuus, eli katsantokanta, että vakuutuskorvauksia annetaan sillä perusteella, kuka oli onnettomuuteen "syypää".

Tällaista reki- ja kärrykauden määritelmää ei tunneta monilla muilla aloilla. Jos esim. omakotitalo sattuu tuhoutumaan tulipalossa, niin siitä ei kysytä, mikä oli siihen syynä (ellei ole kysymys tahallisesta tuhopoltosta). Vakuutusyhtiö joutuu korvaamaan menetyksen. Samoin muillakin aloilla. Kysymys ei siis ole lainkaan siitä, mikä auto-onnettomuuden aiheuttaa — ja siitä on usein perin vaikea päästä perille — vaan tapaturman uhriksi joutuvien henkilöiden tarpeista. Jos perheen pää loukkaantuu automatkalla, silloin jää koko perhe huoltoa vaille. Vakuutuksen pitäisi olla sitä varten, että se korvaa sen menetyksen, minkä tapaturma aiheuttaa, huolimatta siitä missä on "syy".

Eräät vakuutusyhtiöille myötämieliset sanomalehdet ovat professori Lindenin raportin tyrmistyttäminä myöntäneet, että jotakin on tässä yhteydessä perusteellisesti väärin ja että autovakuutusten yhteydessä on päästävä siihen, etteivät vakuutusyhtiöt ja niiden lakimiehet oikeusistuntoissa riitele siitä kuka ja mikä oli onnettomuuden syynä — vaan että korvauksen perustaksi tulisi se, kuinka suuria taloushinkoja on mihin tapaturma asianomaiselle henkilölle aiheuttanut. Meidän mielestämme tämä on järkevä esitys. Mutta ylläviitattujen sanomalehtien miltei yksimielisenä "patenttiläkkeenä" on, että kukaan ei saisi saada auton ohajusppyörään koskea, ellei hänellä ole varaa lunastaa tarvittavaa vakuutusta.

Asiallisesti puhuen meillä on nyt jo pakollinen autovakuutus. Auton rekisterilaattoja ei saa, jos ei omistajalla ole vissiä minimivakuutusta, tai jos autoilija maksaa 20 dollaria kahtakymmentä dollaria vuodessa maakunnalliseen autosta puhumattakaan, minkäänlaista turvaa.

Meidän mielestämme on tärkeintä se, että järjestetään sellaiset mahdollisuudet, jotta kaikkien autoilijain saatavissa olisi riittävän hyvä vakuutus, mikä korvaisi sekä autoilijan muille aiheuttamat että itselleen ja matkustajilleen "hankkimat" talousmenetykset.

Yksityispääoman omistamat vakuutusyhtiöt eivät siihen pysty. Niiden ylettömän korkeista maksuista huolimatta nämä monopolipääoman kontrollissa olevat vakuutusyhtiöt maksavat onnettomuuden uhreille vain silloin kun eivät mitenkään voi maksuja kiertää ja niin vähän kuin se on suinkin mahdollista, huolimatta lainkaan siitä, kuinka suuria ovat onnettomuuden uhrien tai hänen omaistensa menetykset.

Saskatchewanin esimerkki osoittaa, että ainoa keino säädyllisen, suhteellisesti halvan ja yleisöä—paremmin turvaavan autovakuutuksen ehtona on yksityisten vakuutusyhtiöiden liikelaitosten kansallistaminen ja niiden käyttö "kansan toimesta koko kansan hyväksi".

Algeria ja NL yhtä mieltä monista ongelmista

Moskova. — Algerian pääministerin Houri Boumediennen lauantaina päättyneen Neuvostoliiton matkan aikana käydyt neuvottelut ovat olleet hyödyllisiä molemmille osapuolille, jotka ovat löytäneet paljon yhteisiä näkökantoja kansainvälistä politiikkaa koskevissa kysymyksissä ja lisäksi sopineet yhteistoiminnan jatkamisesta useilla käytännön aloilla.

Suhteiden heikentyminen joka väliaikaisesti seurasi Algerian viimekeväisiä tapahtumia, on nyt ilmeisesti lopullisesti voitettu.

Boumediennen lauantai-illalla pitämässä puheessa luonnehdittiin Algerian nykyiset tavoitteet seuraavasti: lujan demokraattisen valtion luominen, voimakkaan kansallisen talouden kehittäminen ja lujan yhtenäisen puolueen muodostaminen. Hän korosti, että Algerian ja Neuvostoliiton näkökannat ovat samankaltaisia mm. Vietnamin sodan, Etelä-Rhodesian tilanteen ja muiden Afrikan ongelmien suhteen. Hän korosti myös useaan otteeseen, että Algeria on suorittanut lopullisen valintansa sosialistisen kehityksen hyväksi. Nämä katsomukset heijastunevat myös myöhemmin julkaistavassa vierailua koskevassa kommunikeassa.

Jälleen taisteluja Dom. tasavallassa

Santo Domingo — Dominikaanisen tasavallan ilmavoimien yksiköt ja kansalaissodan kapinajoukot kävivät sunnuntaina verisiä taisteluja maan toiseksi suurimmassa kaupungissa Santiagossa. Aseina oli rakettikiväärejä, konekiväärejä ja muita raskaita aseita . Kummallakin puolella sai surmansa useita ihmisiä. Muuan haavoittuneita hoitanut lääkäri sanoi, että kuolleiden joukossa oli perustuslaillisten joukkojen toinen johtaja eversti Juan Lora Fernandez. Mieshukasta ei voitu heti saada tarkkoja tietoja, mutta erään arvion mukaan ilmavoimat menettivät ainakin kaksitoista miestä.

Amerikan valtioiden järjestön OAS:n rauhanjoukkojen helikopterit lensivät edestakaisin Santiagon ja Santo Domingon väliä kuljettaakseen pois perustuslaillisia. Joukot ovat valvoneet aselepoa joka solmittiin perustuslaillisten ja entisen kansallisen jälleenrakennushallituksen joukkojen välillä syyskuussa.

Eversti Francisco Caamanon johtama perustuslaillisten ryhmä oli tullut Santiagoon osallistuakseen kansalaissodan erään uhrin muistojuhlaan. Ryhmää alettiin ilmeisesti tulittaa lähellä hautausmaata, jossa tilaisuus oli määrä pitää. He vetäytyivät turvaan kaupungin erääseen hotelliin, ja ilmavoimien joukot alkoivat sitten tulittaa rakennusta rakettikivääreillä ja muilla raskailla aseilla.

Väliaikainen presidentti Hector Garcia Godoy lupasi ammattiliittojen johtajille, että taistelusta vastuussa olevia rangaistaisiin. Liitot varoittivat, että ellei syypäitä rangaista, he järjestävät "isänmaallisen lakon". Vastalauselakko on jo lamauttanut Santo Domingon sataman, he väittivät.

Caamano itse kieltäytyi lähtemästä Santiagosta ennen kuin viimeinenkin hänen ryhmänsä jäsenistä oli evakuoitu paikalta OAS:n helikoptereilla. Santo Domingossa syntyi mellakoita, kun tiedot Santiagon taistelusta levisivät sinne. Yksi poliisi sai surmansa ja yksi lapsi loukkaantui, kun mellakoijat ryntäilivät pääkaupungin kaduilla .

Useimmat varastetuista autoista lukitsemattomia

New York. — Kansallinen autovarkauksista tilastoja pitävä toimisto ilmoitti tällä viikolla, että Yhdysvalloissa varastettiin peräti 48,115 autoa marraskuun kuluessa ja että kuusi jokaisesta kymmenestä näistä oli jäänyt lukitsematta.

"Hirveästä vääristelystä"

Oli aika jolloin yhdysvaltalaiset sanomalehtimiehet, vieläpä (diplomaatti)asiainkin kirjeenvaihtajat suorittivat maailmankuulujen henkilöiden haastattelun siinä mielessä, että näiden tunnettujen henkilöiden katsantokannat välitetään lukijakunnalle puolueettomasti kansainvälisten kysymysten selventämistarkoituksessa. Nyt, enemmistö niistä yhdysvaltalaisista kirjeenvaihtajista jotka voivat tällaisia haastatteluja saada, näyttää pitävän itseään paremminkin ulkoministeriön (valtiodepartmentin- tai Valkoisen talon edustajina kuin kirjeenvaihtajina, pitäen velvollisuutenaan ryhtyä väittelyyn vieläpä valtioiden päämiesten kanssa Yhdysvaltain ohjelman puolustamiseksi.

Klassillisena esimerkkinä tästä voidaan pitää Kremlissä joulukuun 6 pnä järjestettyä haastattelutilaisuutta, missä New York Timesin James Reston puhutteli Neuvostoliiton pääministeri Aleksei N. Kosyginia. Neuvostoliiton pääministeri syytti Yhdysvaltoja sotamielialan lietsomisesta ja siitä, että Neuvostoliitonkin täytyy lisätä sotilasbudjettiaan. Kosygin sanoi, että hän ei voi kokoontua presidentti Johnsonin kanssa neuvonpitoon ennen kuin Vietnamin sota on päättynyt. Tämän johdosta Reston rupesi luennoimaan Kosyginille hänen "hirvittävästä Amerikan ohjelman vääristelystään" ja sai sen vastineeksi oppitunnin journalismista ja moraalikysymyksistä. Kosygin sanoi hänelle:

"En voi muuta kuin ilmaista hämmästyneisyyteni sanoistanne. Te olette journalisti, ja objektiivisuutena pitämästänne katsantokannasta huolimatta te ette näe Yhdysvaltain ohjelman todellista olemusta eri puolilla maailmaa . . . Minä en usko, että te ette näe, mitä USA on tekemässä . . . Jos te ette sitä näe, miten voisi teillä olla mitään objektiivista harkintakykyä? . . . Sokeatkin näkevät mitä on nyt menossa. Ja jos te puhutte kuitenkin toisin, kuten näytätte puhuvan, minä en voi tulla muuhun lopputulokseen kuin siihen, että te ette ole rehellinen . . . Ihmettelen, uskotteko te itse todella sen mistä puhuitte."

James Reston ei ole henkilönä tärkeä. Hän on yksinkertaisesti vain yksi kirkkaimmin väritetty niistä riikinkukoista, jotka prameilevat journalistilaitosten etupihanurmikoilla. Tärkeätä on sen sijaan se, että tämä Yhdysvaltain ohjelmaan liittymisasenne on tullut tiedonantopalvelussa niin yleiseksi, että amerikkalaisyleisön on miltei mahdotonta saada tositietoja joukkolevikin omaavien lehtien välityksellä hetken kriitillisimmistä kysymyksistä — ja erikoisesti Vietnamin sodasta.

Joko tahtoen tai väärinjohdetusta patrioottisuuden tunteesta, yleisen mielipiteen muokkaamista auttavat orgaanit ovat hallituksen ohjelman välikappaleina sen sijaan että ne olisivat tietojen välittäjiä ja näiden tietojen kriitillisiä analyseeraajia. Restonin tapauksessa Times syyllistyi toimituskirjoituksessaan jouluk. 8 pnä todella hirveään vääristelyyn syyttämällä Kosyginia "pahansuopaisuudesta" ja "kylmän sodan uudelleen" lietsomisesta. Seuraavana päivänä Washington Post-lehti tulkitsi toimituskirjoituksessaan Kosyginin huomautuksit korostukseksi, että Neuvostoliitto on kiintynyt "maailmanvalloitukseen".

Täten Kremlin miltei epätoivoisuutta kuvaava vetoomus rauhan puolesta käännettiin sotaiseksi taisteluhaasteeksi "maailman voimakkaimmalle maalle" ja nostatettiin varoitus että mitään rauhaa ei voi olla, ellei "toinen puoli lopeta sodankäyntiä solutuksen muodossa".

Samoin Kambodshan virallinen selitys, ettei se avusta Etelä-Vietnamin kansallista vapausrintamaa, nostatti New York Herald Tribunen toimituspalstalta irvistelyä — koska tämän kiellon huomioonottaminen riistäisi Washingtonilta hyvin propagoidun verukkeen Kambodshan raja-alueen pommittamiseksi.

Niin myös Rowland Evans ja Robert Novak torjuvat joulukuun 9 päivän pakinassaan ehdotuksen Pohjois-Vietnamin pommitus-tauon järjestämiseksi sillä perusteella, että pommituksen uudelleen aloittaminen nostattaisi "pienen äänekkään blokin" vieläkin kovemman huudon Yhdysvaltoja vastaan. Tosiasiassa, sanovat Evans ja Novak pakinassaan "pommitustauosta keskustellaan nyt yksinomaan psykologisista syistä: se voi antaa pres. Johnsonille yhden uuden mahdollisuuden esittää maailmalle Yhdysvaltain rauhanhalua neuvottelujen avulla ennen kuin toteutetaan uusi eskalaatio- (sodan laajentamis.) draama Kaakkois-Aasiassa."

Toisin sanoen, jos ei olisi sitä rauhanblokin kirottua melua, presidentti olisi "paljon loistavampi" (kuten Evans ja Novak asian esittävät) yrittäessään huiputtaa kansaa USAn hallituksen todellisista tavoitteista. Ei ole ilmeisestikään mitään rajaa sanojen kyynillisessä vääntelyssä

Erään vanhanaikaisen kirjeenvaihtajan kohdalta annettiin New York Times-lehdessä palstatilaa myös toisenlaiselle haastattelulle. Hän on London Evening Standartin James Cameron, jonka 4-osainen raportti Pohjois-Vietnamista (eräitä tärkeimpiä osia siitä on julkaistu myös Vapaudessa — V) tuli loppuunkäsitellyksi joulukuun 11 pnä. Mr. Cameronin raportissa käsitellään Pohjois-Vietnamin pääministeri Pham Van Dongin lausuntoja. Toisin kuin Reston, Cameron oli paljon vähemmän kiintynyt itsestään, kuin haastateltavana pääministerin katsantokannoista. Niin sai ainakin rajoitettu yhdysvaltalainen lukijakunta hämäämättömän kuvan "asian toisesta puolesta" ja vastalääkkeitä muista lähteistä saamilleen hirvittäville vääristelyille. Pham sanoi:

"Me emme yritä vallata Yhdysvaltoja — miten voisi köyhyyden kansa kamppaileva pikkumaa kuten Vietnam uhata maailman voimakkainta maata! Me yritämme päästä heistä (yhdysvaltalaisista) eroon. He ovat meidän maamme kamaralla ja me emme halua heitä. Lähteköötf he pois ja niin päättyy sota."

Mitkä ovat vietnamilaisten tavoitteet? kysyi Cameron. Pham vastasi:

"Me taistelemme täysin ymmärrettävien tavoitteiden saavuttamiseksi; vuonna 1954 allekirjoitetun Geneven sopimuksen mukaisen itsenäisyyden saavuttamiseksi. Te tiedätte aivan yhtä hyvin kuin minäkin että se (Geneven sopimus — V) vaatii kaikkien ulkomaalaisten asevoimien poistumista niin Etelä- kuin Pohjois-Vietnamistakin."

Solutuksesta puhuttaessa Pham oli valmis antamaan yksityiskohtaisen vastauksen:

"Etelä-Vietnamissa on 170,000 amerikkalaista sotilasta. Kuinka monta venäläistä sotilasta olette nähneet täällä? Ette yhtään ainoata. Te olette matkustanut eri puolilla maata: kuinka monta kiinalaista sotilasta olette nähnyt? Ette yhtään ainoata. Ehkä muutamia teknikkoja. Meidän maamme on hyvin köyhä ja me otamme ilomielin vastaan teknillistä apua. Mutta minä sanon teille, me emme kerta kaikkiaan halua heidän miesvoimiaan; meillä on yltäkyllin omaa miesvoimaa.

"Minä haluan myös sanoa tämän: Jos meidän kiinalais- ja neuvostoliittolais-toverimme päättäisivät jostakin syystä lopettaa fyysisen (aineellisen) avustuksen me tulisimme sittenkin voittamaan sodan. Tämä on vietnamilaisten taistelua. Minä olen vietnamilainen. Minä tiedän mistä minä puhun."

Vastauksena "vierailevan" kirjeenvaihtajansa raporttiin, Times-lehti julkaisi joulukuun 11 pnä mitä lyhytnäköisimmän toimituskirjoituksen, missä sanotaan: "Mr. Cameron ei voinut valitettavasti selventää, missä tilanteessa voitaisiin ratkaisuun päästä. Pohjois-Vietnamin pääministeri . . . tulkitsi 'voitoksi' vuoden 1954 Geneven sopimukseen palaamisen ja Amerikan joukkojen pois vetämisen. Presidentti Johnson on sen (Geneven sopimuksen) jo hyväksynyt . . ."

Tässä myös on hirveä väärennys, kuten Times vallan hyvin tietää ja kuten (USAn) lakimiesten muistioissa osoitetaan.

— Miten voidaan asia esittää sen selvemmin kuin pääministeri Pham sen esitti?

— Miten voidaan Geneven sopimuksen rikkominen selvemmin todeta, kuin osoittamalla, että Vietnamin maan kamaralla on 170,000 amerikkalaista sotilasta (joiden lukumäärää kasva jatkuvasti); sotilaita, joita ei ole sinne kutsuttu demokraattisesti valitun hallituksen toimesta, vaan, kuten senaattori Ernest Gruenings (D-Alaska) suoraan sanoi puhuessaan Kansalaisvapauksien puolesta toimivan komitean illallistilaisuudessa Washingtonissa joulukuun 10 pnä: "Me kutsuimme itse itsemme sinne."

—Miten voidaan pohjoisessa asuvia vietnamilaisia (mikäli heitä on todella mennyt etelään) pitää "solutettuina" heidän omassa maassaan jos he tulevat avustamaan veljiään, jotka yrittävät vapauttaa itsensä hyökkääjistä, jotka ovat tulleet tuhansien mailien päästä estääkseen heidän (etelä-vietnamilaisten) yhteenliittymisen pohjois-vietnamilaisten kanssa, kuten Geneven sopimus edellyttää?

Niin kauan kuin sotilaallinen katsomus on niskan päällä Valkoisessa talossa ja kongressissa, kuten on ollut Harry Trumanin päivistä lähtien, ylläolevat puhetaidolliset kysymykset kimmahtavat takaisin valtapiirien seinistä. Ne eivät estä sitäkään, että journalistisessa harhauttamis- ja väärennysohjelmassa tapahtuu toisinaan poikkeamiakin.

Niinpä puolustusministeri Robert McNamara ilmaisi närkästyneisyytensä Life-julkaisun kansikuvasta. Hän sanoi Washington Star-lehden Mary McGrorylle, että "sellaiset kuvat väärentävät todellista tilannetta." (Mainitun julkaisun marrask. 28 pn. numeron — kansikuvassa oli vietnamilainen sissivanki, jonka silmät on sidottu kankaalla ja suu leveällä liima-tape-kankaalla ja sen yhteydessä teksi "Julma (Blunt) todellisuus Vietnamin sodasta".)

Mutta Life-julkaisu ei ole hänen mielestään ainoa syntipukki. "Me olemme valmiina neuvottelemaan", sanoi mr. McNamara. "Vika on siinä että meidän luotettavaisuutemme tuhottiin Look-julkaisun artikkelin avulla (Eric Sevareid'in selostus Hanoin rauhantunnustelujen hylkäämisestä v. 1964)".

McNamaran tietokoneistetun järjen mukaan luotettavaisuutta ei hävitetä alkuperäisen vaiheen ja kaksimielisen jutustelun avulla, vaan siten kun paljastetaan valheet ja kaksinaamaisuus. Lisätkää tähän ulkoministeri Ruskin zombie-mainen—elävää muumiota muistuttava lausunto, että Kiinasta riippuu se tuleeka sotatoimien uusia eskalaatioita Vietnamissa, sillä Yhdysvallat on päättäväinen sitoumustensa suhteen kansalle, mikä ei ole koskaan mitään sitoumuksia pyytänyt. Lisätkää myös AFL-CIO:n presidentti George Meanyn San Franciscon edustajakokouksessa käyttämä "kookies' nimittely amerikan työläis-mielenosoittajista, rauhan puolesta. Laskekaa kaikki nämä yhteen, silloin saatte yhteistulokseksi, että vääristely on nyt korkeampana perusrosvona kuin milloinkaan ennen historiamme aikana.

Tätä taustaa vastaan katsoen pääministeri Phamin James Cameronille esittämät sanat tulevat entistäkin liikuttavimmiksi. Julistaen, ettei koskaan antauduta, näiden sanojen esittäjä puhui ihmisenä:

"Se (sota) on meille hirveän kallis. Minä en näyttele sanoessani, että minua itkettää — kirjaimellisesti itkettää — kansan kärsimykset ja menetykset. Ja ne tulevat pahenemaan, pankaa se merkille."

Sitten kun Cameron nousi lähteäkseen pois, hän, (pääministeri Pham) lausui: 'Oli hyvä että tulitte näin pitkän matkan päähän. Koettakaa säilyttää hyvä vaikutelma. Me tarkoitamme juuri sitä mitä sanomme. Koettakaa saada se tiedetyksi, jos voitte."

Se vetoomus kohdistui, ei vain vierailevalle sanomalehtimiehelle, vaan kaikille jotka tietävät totuuden ja arvostavat totuutta.

National Guardian-lehti.

Ruotsi hylkää atomikauppalaivat

Ruotsissa on luovuttu omaan tai Skandinavian maiden yhteisen atomikäyttöisen kauppalaivan rakentamisesta. Laivan rakentamiskustannukset nousisivat niin suuriksi, etteivät ne voisi korvata läheskään uhrattuja varoja. Myös atomikäyttöisen laivan kaikki suunnittelu- ja tutkimustyöt on keskeytetty.

Ruotsalaiset suuryhtymät tekivät asiaan koskevan päätöksen äsken Göteborgissa pitämässään kokouksessa. Ruotsin tai vaihtoehtoisesti Skandinavian maiden yhteisestä atomikäyttöisestä laivasta oli suunniteltu massarahtien kuljetusalusta, jonka vetoisuus olisi ollut 60,000 tonnia ja nopeus 17 solmua. Prototyypin kustannusten oli arvioitu nousevan 80—90 milj. kruunuun. Sarjatuotantona atomilaivan hinnat olisivat jonkin verran laskeneet, mutta eivät läheskään tarppeksi.

Mainitun kokouksen julkaisemassa päätöslauselmassa sanotaan mm.: "Olisi väärin lupailla atomikäyttöisen laivan merkitsevän vallankumousta merenkulussa. Tällainen on mahdollista vain siinä tapauksessa, että atomivoima tulee huomattavasti halvemmaksi kuin muut voiman lähteet. Tästä tilanteesta ollaan kuitenkin vielä kaukana."

Sitä ja tätä

LÄÄKS

— Rouva Melunen, miehenne tarvitsee lepoa ja rauhaa. Tässä on rauhoittavia tabletteja, otatte niitä yhden joka kolmas tunti!

PÄIVÄN PAKINA

ATEISMI-KUMMITUS KIRKOSSA!

Mahdollista on, että jesuiittojen virheitä ja heikkouksia on liioiteltukin, ja että meille protestanttisten maiden kasvateille on sen vuoksi kehittynyt vissinlaisia ennakkoluuloja, ellei aivan kammo-käsityksiä heistä.

Toisaalta ei voida mitenkään kieltää sitä, etteikö jesuiitoilla ole ollut suuri vaikutus kirkkonsa moraaliteologiaan heidän opettaessaan, että luvattomatkin teot ovat sallittuja silloin jos ne oletetusti edistävät hyvää asiaa. Muistamme kaiketi määritelmän: — Kun raha kirstuun kilahtaa, niin sielu taivaaseen vilahtaa jne.

Tasapuolisuuden nimissä lienee paikallaan myöntää sekin, että vaikka jesuiitoilla on vieläkin suuri vaikutus, heidän suuruutensa päivät ovat kuitenkin menneisyydessä. Toisaalta on kuitenkin totta, että heidän merkitystään ei voida vieläkään aliarvioida.

Ylläolevan tarkoituksena on vain osoittaa, että kirjoittajan pyrkimyksenä ei ole suinkaan intoilu sen paremmin jesuiitta- kuin muitakaan pappeja vastaan, vaan puhua näin joulutunnelmissa kun ollaan, jesuiittojen järjestön korkeamman portaan "maallisista" kotkotuksista ja nimenomaan vain näistä maallisista.

Jesuiittojen maailmanlaajuinen veljesjärjestö julkaisi nimittäin Roomassa marraskuun 27 päivänä julkilausuman, missä väitettiin, että 'ateistit" eli jumalankieltäjät ovat kansoittaneet kaikki kansainväliset järjestöt, finanssi-, tiedonanto- ja muut laitokset aina Roomalaiskatolista kirkkoa myöten.

Kuten tiedetään, jesuiittojen veljesjärjestöä johtavat provinsiaalit kenraalin sijaisena. Itse kenraali, joka asuu Roomassa, on koko veljeskunnan ylin johtaja. Yleisesti puhuen jesuiittaliitto edustaa Roomalaiskatolisen kirkon yhtä osaa — äärioikeisto.

—Jesuiittojen uusi pääkenraali, Rev Pedro Arrupe (kansallisuudeltaan hän on espanjalainen ja kenraaliksi hän tuli viime keväänä) on ehdottanut oikein "tieteellistä" tutkimusta ateismi-ongelmasta, jotta saataisiin ihmiskunta uusimaan suhteensa Jumalaan, kuten hän sanoi.

'Maallikko- ja kirkollis-huomioitsijat olivat tyrmistyneitä", sanotaan mainitussa uutistiedossa, "ja hämmästyneitä" Isä Arrupen lausunnosta, että "ateismi on vallannut 'mainiosti suunnitellun strategian perusteella' sanomalehdistön, maailman järjestöt ja finanssilaitokset haltuunsa.

"Se (ateismi) ainoastaan ei käy taistelua Jumalan kaupunkia (Roomaa) vastaan seinien ulkopuolelta, vaan ylittää vallit ja tulee itse Jumalan kaupunkiin salakavalasti vaikuttaen uskovaisten mieliin (papit mukaanluettuina) piilotetulla myrkyllään ja tuottaen sen luonnollisia hedelmiä kirkossa: 'naturalismia (luonnonmukaisuutta), epäilyä ja kapinallisuutta", hän sanoi.

"Tämä jumalaton yhteiskunta toimii äärettömän tehokkaalla tavalla ainakin sen korkeimmilla johtoportailla. Se käyttää hyväkseen kaikkia sen käytettävissä olevia keinoja, olkoot ne laadultaan tieteellisiä, teknillisiä, sosiaalisia tai taloudellisia. Se (jumalattomuus) seuraa tarkasti viitoitettua strategiaa. Se on saanut miltei täydellisen vallan kansainvälisistä järjestöistä, finanssipiireistä ja joukkotiedotusvälitysalalla: sanomalehdistä, elokuvista, radiosta ja televisiosta . . ."

Isä Arrupe on 36,000 jäsentä käsittävän Jesuiittojen veljesjärjestön päämies, jossa ominaisuudessa häntä pidetään yhtenä kuudesta kaikkein vaikutusvaltaisemmista papeista koko maailmassa, mihin viittaa yksistään sekin, että hänen epävirallisena tittelinään on "Musta paavi". Hänen lausunollaan näistä "maallisista" on siis suuri kantavuus.

Mitä on tarkoituksemme sanoa on lyhyesti esitettynä tämä:

Tietäen, että kirkko menettää jatkuvasti jalansijaa sekä prosentuaalisesti että absoluuttisesti; että uskottomia syntyy paljon enemmän kuin uskovaisia, ja että uskovaisetkin kääntyvät suuremmassa määrässä pois kirkosta kuin uskovaisten piiriin liittyy uusia ihmisiä, Roomalaiskatolinen kirkko on viimeksikuluneitten vuosien aikana etsinyt "nykyaikaisempaa", demokraattisempaa, eli "vapaamielisempää ohjelmaa" mikä sopisi paremmin nykyaikaiseen maailmaan, missä tiede, tekniikka ja taide, lukutaidosta puhumattakaan, kaivaa jalansijaa pois pelkkien "uskomusten" ja vanhojen kaavojen alta. Tätä Roomalaiskatolisen kirkon piireissä ilmenevää vapaamielisempää suuntautusta on tervehditty ja tervehditään suurella mielihyvällä.

Mutta Roomalaiskatolisessa kirkossa tiedetään olevan myös rutivanhoillinen äärioikeisto, minkä johdossa oleva jesuiittojen veljesjärjestön pääkenraali näkee "jumalattomien" aaveen kummittelevan samoissa puitteissa oman makuuvuoteensakin alla, kuin Karl Marx sanoi sata vuotta sitten kommunismin aaveen kummittelevan Euroopan edistyneimmissä kapitalistimaissa yleensä.

Totta tietenkin on, että suuret kansainväliset järjestöt — kuten YK, vain yhden mainitaksemme, sekä pankki- ja finanssiliikkeet ym. perustavat toimintansa johonkin muuhun kuin sen tai tämän uskonhaaran opetuksiin. Mutta siitä huolimatta meistä tuntuu, että Isä Arrupe liioittelee jumalankieltäjäin aaveen merkitystä ainakin Roomalaiskatolisessa kirkossa. — Känsäkoura.

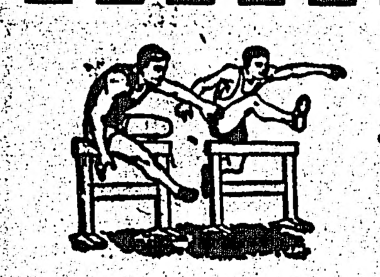

Urheilua

Tokion 10-ottelusankarit pysyneet näkymättömissä

Helsinki. — Hiukan toista vuotta on vierähtänyt Tokion olympiakisoista. Useimmalla alalla, mikäli eivät ole ammattilaisiksi, kultamitalimiehet ja muut kärkipaikoille päässeet ovat etualalla tämänkin vuoden tilastoissa. Täydellisen poikkeuksen tekee 10-ottelu. Voittajakolmikko, Holdorf — Aun — Walde, on pysynyt jokseenkin näkymättömissä. Edellinen ei ole kilpaillut lainkaan, Walde yritti kahdesti, mutta joutui luopumaan leikistä kesken kaiken loukkaantumisensa vuoksi ja Aun puolestaan on kärsinyt krooniseksi käyneestä poskiontelon tulehduksesta ja lisäksi Budapestissa saamastaan jalkaviasta.

KUULUISUUS HAITAKSI

Willi Holdorfin surullinen tarina on tyypillinen monille suururheilijoille. Kuuluisuuden kirous teki lopun hänen urastaan. Tokiosta palaamisensa jälkeen häntä kuljetettiin paikasta toiseen kuin näyttelysonnia koko talvikauden ajan.

Harjoitteluun ei jäänyt aikaa ja tämänlaisilla kiertueilla hänen oli vaikea pysytellä kaidalla tiellä. Kaiken lisäksi eri liikkeiden edustajat parveilivat hänen ympärillään kuin kärpäset sontatunkion äärellä luvaten yhdeksän hyvää ja kahdeksan kaunista. Nykyisin Willi Holdorf on erään suurehkon rakennusliikkeen myyntiagenttina.

Hans-Joachim Waldesta oli jo edellä puhe. Harjoittelu ei hänen kohdallaan ole päättynyt. Lihasvammat ja opinnot ovat ollcet esteenä kilpailemiselle. Ensi vuoden EM-kisoissa hän kuitenkin uhkaa olla mukana. Aunin kohtalo on täysin verrattavissa edelliseen. Hänen nimensä esiintyy tilastoissa, mutta hänelle peräti vaatimattomalla 7:nnellä tilalla ja 7,556 pisteen tuloksella. Äskettäin tehty poskionteloleikkaus antanee takeita siitä, että tuleva kausi on hänelle päättynyttä onnekkaampi.

Tokiossa heikolla menestyksellä kilpaillut ME-mies, formosalainen Chuan-Kwang on jättänyt lopullisesti kilpakentän. Hänkin antautuu liikealalle, vaikka yliopistolliset tutkinnot eivät siihen viitanneetkaan.

Aikaisemmin suurtähdistä länsisaksalainen Horst Beyer kilpaili v. 1965 aikana menestyksellisesti vaikkakaan tulokset eivät olleet aivan samaa luokkaa kuin aikaisemmin. Parhain tulos oli 7,636 pistettä. Hänet nähtäneen jatkuvasti kilpakentillä.

JENKIT NOUSEVAT

Tokion takaiskun jälkeen jenkit ovat jälleen nousemassa kohti 10-ottelun kärkeä. Tekisi melkein mieli väittää, että USA on tällä hetkellä johtavin maa, vaikka sen parhain mies saakin tyytyä maailmantilastossa kolmanteen tilaan. 10 parhaan joukossa on näet neljä jenkkiä ja heikommankin miehen tulos puuttuu vain 14 pistettä 7,500:sta: NL:lla on 10 parhaan joukossa kolme miestä. Länsi-Saksalla kaksi ja Jugoslavialla yksi. Neuvostoliiton jälkikasvu kuitenkin ylittää Länsi-Saksan, jos tilastointia jatketaan 7,500 pisteen alapuolelle.

Uusia tähtiä on syntynyt useitakin vuoden aikana 10-ottelutaivaalle. Heistä merkittävimpiä on länsisaksalainen, v. 1943 syntynyt Kurt Bendelin. Hän on tukevarakenteinen atleetti, joka kesän aikana teki 7,848 pistettä ja "välitöikseen" 5-ottelussa uudet ME-lukemat 4,016 pistettä. Bentelin on tasaisen hyvä kaikissa yksityislajeissa, mutta jopa kansainvälistä luokkaa keihäässä yli 7 metriä ulottuvine kaarineen. Tämä entinen länsiberliiniläinen poliisi lukee nyt urheilunopettajaksi.

TULEVA ME-MIES?

Toinen varsin varteenotettava tekijä on USA:n William Toomey. Hänelle mennyt kesä oli hänen kolmantensa 10-ottelun parissa, mutta aikaisemmin hän on yrittänyt sekä piluushyppyssä että 400 m aidoissa, mutta USA:n korkean tason vuoksi ei yltänyt näissä lajeissa aivan kärkitiloille. Tokioon hän ei vielä 10-ottelussa päässyt, mutta näytti kyntensä tänä vuonna. Pisteitä hän keräsi 7,764. Nopeana ja kestävänäkin hän kerää pisteitä varsinkin juoksuissa. Heitot ovat jo heikompaa luokkaa ja samoin hypyt, pituutta lukuunottamatta, jossa hän on omalla erikoisalallaan 750—760 tuloksin.

Vaikka ennustaminen onkin vaikeata ja epäkiitollista niin väittäisin, että hän on tuleva ME-mies. Nykyisin hän harjoittelee Kölnissä Länsi-Saksan päävalmentajan alaisena, joten tuloksia pitäisi jo ensi kesänä näkyä. Huhut ovat kertoneet hänen olevan erittäin kunnianhimoinen ja tämäkin selittää jo jotakin.

Kaukana tilastoissa esiintyy ranskalainen 21-vuotias Bernard Costang 7,198 pisteineen. Neuvostoliittolaiset pitävät häntä hyvin lahjakkaana ja selvästikin tulevaisuuden miehenä. Hän on 190 senttinen ja painaa 98 kiloa. Vaikka hänen tekninen taitonsa eri lajeissa on hyvin alkeellinen, hän on sentään pukannut kuulaa yli 15 metriä ja juossut 400 m ajassa 48,6. Ei ole ihme, että ranskalaiset valmentajat ovat ottaneet hänet suojelukseensa ja tuottaneet hänet maaseudulta Pariisiin.

STOROZHENKO JOHTAA

Neuvostoliiton ja koko maailmankin parhain 10-ottelija tänä vuonna oli Mihail Storozhenko. Tämä kieviläinen suuruus voitti kaikki tärkeimmät kilpailut ja teki parhaaksi tulokseen 7,883 pistettä. Hän, jos kukaan, on tekninen taitaja. Niinpä hänen tulossarjansa parhaassa kilpailussaan oli seuraavanlainen: 10,9, — 684 — 199 — 15,69 — 53,0 — 14,5 — 46,22 — 410 — 64,84 — 45,0. Jos hän voisi parantaa edes näkyvästi 400 ja 1500 m jouksujaan, ME-tulos olisi vaarassa.

Eteläisen veljesmaamme Eestin panos 10-ottelussa on suhteellisen hyvä. Aunin tulos tuli jo mainituksi, mutta hänen lisäkseen Paalo on tehnyt 7,383 pistettä, Ostmaa 7,115 ja Lepik 6,993 pistettä.

Kuvaan kuuluu, että suomalaisia ei näy kuvassa. Ei ole näkynyt yli 30 vuoteen. — Sir W.

Forsberg 5.01,2

Vaasa. — Vaasan Toverien 14-vuotias Krister Forsberg saavutti sunnuntaina TUL:n Pohjanmaan piirin ennätyksen 400 m vapaauinnissa ajalla 5.01,2. Toisesta hyvästä tuloksesta vastasi Toverien Ulla Märkylä, joka 15-vuotisten sarjassa ui 50 m vapaauinnin ajassa 33,0. Tämä on myös piirin ennätys. Kilpailut pidettiin Vaasan uimahallissa.

—•—

Uusia nimiä NL:n painin kärjessä

Saratov. — Neuvostoliiton painijain urheilukausi päättyi Saratovissa kreikkalais-roomalaisen painin joukkuemestaruuskilpailuihin. 16 liittotasavaltaa edustaviin painijoukkueisiin mahtui viisi Neuvostoliiton mestaria sekä maailmanmestari Rimas Bogdanas (keskisarja) ja Valeri Anisimov, jotka painivat nyt ensi kertaa raskaassasarjassa.

Joukkuemestaruuden voitti Venäjän federatiivinen tasavalta, joka loppuottelussa selvitti pelin Valkovenäjän tappioksi 1j—12.

—Kiljailujen mielyttävänä piirteenä oli mahdollisuus tutustua nuoriin lahjakkaisiin painijoihin, sanoi TASS:n kirjeenvaihtajalle Tokion olympialaisten kultamitalimies ja kolminkertainen maailman mestari Anatoli Kolesov, joka nykyään toimii Neuvostoliiton edustusjoukkueen valmentajana. Niinpä 22-vuotias Vitali Tulupov Kaukoidästä Blagovetsheshenskin kaupungista voitti oivallisella tyylillä Viktor Katsjuban sarjassa alle 63 kg. Lupaavia nuoria kykyjä ovat myös Rustem Kazakov Tashkentistä, Karimat Agajev Bakusta ja Anatoli Kotshnjov Omskista.

Ensimmäinen huomattava kansainvälinen turnaus vuonna 1966, johon neuvostoliittolaiset painijat osallistuvat, on Ivan Boddybnyn muistokilpailut, jotka pidetään maaliskuussa Minskissä.

NL löi Canadan jääkiekkoilijat maalein 4—1

Winnipeg. — Neuvostoliiton jääkiekkomaajoukkue löi Canadan maajoukkueen täällä torstai-iltana suoritetussa ottelussa maalein 4-1. Tämä oli vierailijain seitsemäs voitto yhdeksästä ottelusta tämän vierailunsa aikana Canadassa.

Canadan ja Neuvostoliiton maajoukkueiden välisenä tuloksena viidestä ottelusta on 4 voittoa vierailijain ja 1 voitto isäntämaan hyväksi. Canadalaisvoitto tuli Victoriassa B.C. suoritetusta ottelusta.

Suomalaisille tasapeli Saskatoonissa

Canadassa vieraileva Suomen jääkiekkomaajoukkue sai torstai-iltana Saskatoonissa, paikallista Quakersia vastaan suorittamastaan ottelusta tasapelin, maalein 5-5.

Suomalaispojat ovat siis tähän mennessä voittaneet 2 ottelua ja hävinneet 1 ottelun — neljännen pelin päättyessä nyt tasapeliin.

Quesnellissa B.C., Suomen maajoukkue voitti maalein 8-3, Vancouverissa Canadan maajoukkue päihitti suomalaiset maalein 10-4, Edmonton Nugget joukkueen löi Suomen maajoukkue 7-5 ja kuten sanottu, torstainen ottelu Saskatoonin Quakersia vastaan päättyi maalein 5-5.

—•—

Keino sai Clarken päänahan

Helsinki. — Australialainen Ron Clarke, joka monissa äänestyksissä jo on ehditty valita tämän vuoden parhaaksi urheilijaksi, oli viime tiistaina helppo saalis kenialaiselle Kipchonge Keinolle. Kenialainen ME-mies kukisti Clarken Melbournessa pidettyjen kilpailujen 5,000 metrillä. Vaikka Keinon voittotulos oli erinomainen, 13.40,6 hän ei päässyt lähelle nimissään olevaa matkan maailmanennätystä 13.24,2.

—•—

Kekkosen ohjelmassa vain metsästystä viime tiistaina

Moskova. — Koko tiistaipäivä jatkui Suomen tasavallan presidentin Urho Kekkosen ja Neuvostoliiton johtohenkilöiden — Nikolai Podgornyin, Aleksei Kosyginin, Leonid Brezhnevin ja Andrei Gromykon — metsästysmatka Zavidovossa, Moskovan alueella. Alkuperäisen suunnitelman mukaan matkan piti päättyä jo illan suussa, mutta suunnitelmaa muutettiin siten, että paluu Moskovaan siirtyi myöhäiseen iltaan.

Presidentti Kekkonen lähti kotimatkalle myöhään keskiviikkoiltana.

Ikuisen roudan maassa:

MITEN JAKUTIA VALLATAAN

Heinäkuussa 1955 lähti Jakutiasta Moskovaan salakirjoitussähke: "Olemme löytäneet rauhanpiipun. Tupakka on erittäin hyvää." Sähkeen lähettäjänä oli neuvostoliittolainen geologi Juri Habardin tovereineen. Heidän monivuotiset ponnistuksensa olivat johtaneet tulokseen. Jakutian timanttikentät olivat löytyneet. alkoi uusi aikakausi Jakutian autonomisessa neuvostotasavallassa, seudulla, jonka maailma on tuntenut ja valitettavasti vieläkin osittain tuntee vain hirvittävistä pakkasista ja tsaarin hallituksen käyttämänä poliittisten vankien karkoituspaikkana.

Kymmenen vuoden takainen sähke ei merkinnyt vain käännettä yhdessä autonomisessa tasavallassa. Se oli tapahtuma joka vavahdutti maailman taloutta. Neuvostoliitto oli yhdellä iskulla kohonnut perinteellisten timanttimaiden Afrikan liittotasavallan, Brasilian ja Kongon rinnalle suurena timanttien tuottajamaana. Siitä lähtien on tieto Jakutian timanttien olemassa olosta liikkunut pahan painajaisen tavoin länsimaiden talouspiirien tajunnassa. Maailman timantti- ja valuuttamarkkinoille ilmestyi tuntematon tekijä, jonka voimakkuudesta voitiin esittää vain arvailuja. Kaikilla arvioinneilla oli kuitenkin yksi yhteinen piirre: tunnustettiin, että Jakutian timantit ovat arvaamattomassa määrässä lisänneet Neuvostoliiton taloudellista mahtia.

GEOLOGIARMEIJA

Tiedemiehet perustelivat Jakutian timanttien olemassaolon jo kauan sitten. He päätyivät olettamukseen niiden löytämisestä maaperätutkimusten perusteella. Jakutian maaperä muistuttaa Etelä-Afrikkaa. Täälläkin on kimberliittimalmia piipun muotoisia purkautumia. Ne ovat aikoinaan syntyneet maan kuumien kerrosten purkautumisesta ja lämpötilan äkillisestä laskeutumisesta. Aineesta kovimmat, kirkkaanhohtavat timantit ovat huolellisesti piilottautuneina vaaleanharmaiden kimberliittilohkareiden sisälle. Vain aniharvoin niitä tavataan irrallaan maan pinnalla.

Kun Habardin retkikunnan jäsenet vuonna 1955 törmäsivät nykyisen Mirnyin kaupungin tienoilla sijaitsevaan suureen timanttiesiintymään, oli takana jo kymmenen vuoden hellittämätön työ. Moskovaan lähetetty sähke "rauhanpiipun" löytämisestä ei vielä kuitenkaan kertonut koko totuutta Jakutian rikkauksista. Se merkitsi kuitenkin sitä, että alueella työskentelevien geologien lukumäärä moninkertaistui. Tällä hetkellä 13,000 geologia työskentelee kesät ja talvet Jakutian eri puolilla täydentäen timantti- ja kultakarttoja joka vuosi uusilla löydöillä. Aluekin on suunnaton: sille sopisi kymmenen Ranskan kokoista valtiota.

2,000 KM:n VYÖHYKE

Geologiarmeijan työn ensimmäiset tulokset ovat vaikuttavia. On löydetty yli 200 kimberliittiputkea joissa on timantteja. Tästä huolimatta timanttien teollinen louhinta on aloitettu vasta oikeastaan kahdessa paikassa, Mirnyissä joka ensimmäisenä muuttui suureksi timanttikeskukseksi, ja Aikalissa (Maine), satumaisen rikkaalla uudella alueella, jossa tänä vuonna on päästy käsiksi työhön. Lisäksi on tiedossa kolmas, tähänastisista rikkain, Udatsnaja (Onnistunut), timanttiputki, jonka valloittaminen aloitetaan pian.

Kaikki nämä timanttilöydöt sijaitsevat Länsi-Jakutiassa Lenavirran länsipuolella. Asiallisesti on kysymyksessä lähes 2,000 km:n pituinen vyöhyke joka ulottuu maan etelärajalta Pohjoiseen Jäämereen saakka. Tällä alueella suoritetut löydöt ovat tuoneet päivänvaloon erinomaisia teollisuustimantteja ja jossakin määrin myös suuria juhlatimantteja.

KULTAA, HIILTÄ, ÖLJYÄ PUUTA

Jakutiassa ei kuitenkaan ole ainoastaan timantteja. Jo aikaisemmin tunnettiin Jakutian kultaesiintymät. Niitä on hyvin paljon maan eri puolilla. On paljon lyijyä, hopeaa ja muita värimetalleja. Jakutian maaperästä löytyvät lähes kaikki Mendelejevin taulukon ainekset. Rautamalmiesiintymiä on vasta alettu tutkia. Ne ovat kuitenkin erittäin rikkaat ja helposti esiin saatavat, ja kun tiedetään, että Lena-joen varrella 1,500 km:n pituisella alueella sijaitsee maailman suurin yhtenäinen kivihiilialue, on Jakutialla kaikki edellytykset muodostua halpoihin luonnonrikkauksiin perustuvaksi suureksi metallurgiseksi teollisuuskeskukseksi.

Kaiken tämän lisäksi Jakutiassa on suuret metsävarat. On kuusta, mäntyä ja ennen kaikkea daurian lehtikuusta, kovaa tammentapaista puulajia, jonka teollinen käyttö on vasta alkamassa. Alkamassa on Jakutian metsien käyttö yleensäkin, sillä vain 3—4 prosenttia metsien vuotuisesta lisäkasvusta hakataan.

ROUDAN VOITTAJIA

Siperian ikuinen routa on jääkaudelta peräisin. Se ulottuu maan pinnasta 200 metrin ja jopa tuhannenkin metrin syvyyteen. Jakutskissa sijaitsevassa Neuvostoliiton tiedeakatemian ikuista routaa tutkivassa instituutissa on maanalainen 30—40 metrin syvyydessä oleva laboratorio, jossa tutkitaan roudan olemusta. Ikuinen routa on kieltämättä kaunis näky. Tämän maanalaisen laboratorion seinät hohtavat pienten jääkiteiden vaikutuksesta. Lämpötila on pysyvästi 3—5 pakkasastetta. Ikuinen routa on luja perusta, jolle voitaisiin rakentaa mitä tahansa, ellei olisi kesää, joka lyhyydestään huolimatta kuitenkin sulattaa ylimmät maakerrokset. Ensimmäiset yritykset rakentaa maanteitä ikuisen roudan alueelle päättyivät siihen, että pintakerroksen särkyessä maantien paikalle muodostui syvä rotko. Yritykset monikerrosten kivitalojen rakentamiseksi päättyivät muutamia vuosikymmeniä siihen, että talo romahti roudan sulaessa kivikasaksi.

Jo kaksi vuosikymmentä on roudan tutkimusinstituutti tehnyt työtä saadakseen selville roudan käyttäytymisen lait ja kyetäkseen antamaan päteviä suosituksia rakentamisesta ikuisen roudan olosuhteissa.

Menetelmät ovat erilaisia. Joillakin alueilla pidetään tarpeellisena roudan sulattamista ja syvälle maahan ulottuvan perustan rakentamista. Toisilla seuduilla mm. Jakutskissa ja timanttikentillä käytetään hyväksi roudan kovuutta. Sitä ei koskaan sulateta, vaan jätetään rakennuksen ja maan välille tyhjää tilaa. Talot rakennetaan ikään kuin pilareille ja niiden alusta on ikuisen roudan jäädyttämä. Tällainen menetelmä on antanut hyviä tuloksia. Siihen nojautuen rakennetaan Jakutskissa parhaillaan 8-kerroksista hotellia ja suunnitteilla on 11-kerroksisia asuintaloja. Näistä edistysaskeleista huolimatta on rakentamisessa vieläkin monia ongelmia. Vesi- ja viemärijohtojen vetäminen on hyvin monimutkainen asia. Talojen ikkunat ovat kaikkialla ilmastosta johtuen kolminkertaisia.

ILMOJEN JÄTTILÄINEN JAKUTIAN TAIVAALLE

Miten ratkaistaan timanttikenttien liikenneongelma? Muualla maailmassa tuotantotoiminta aloitettaisiin luonnollisesti rautatien tai maantien rakentamisella. Jakutiassa aloitettiin lentokenttien rakentamisesta. Tällä seudulla ei rakennustoiminnan vaikeuksien vuoksi voida pitkään aikaan ajatella rautateitä eikä yhtenäistä maantieverkostoa. Siksi sen henkilö- että tavaraliikenteessä on turvauduttava lentokuljetukseen. Tämän vuoksi Jakutian talousjohtajat kohdistavat suuria toiveita Antonovin ilmojen jättiläiseen, maailman suurimpaan lentokoneeseen, joka oli ensimmäistä kertaa esiteltävänä muutama kuukausi sitten Pariisin ilmailunäyttelyssä.

Missään ei lentoliikenteellä ole niin suurta merkitystä kuin tällä alueella. Ilman kautta kuljetetaan esim. voimalaitoksen koneistot Jakutian ensimmäistä voimalaitosta varten.

On olemassa tietenkin toinen tie —Lena-virta, joka mahtavana halkoo koko alueen. Sen kautta kuljetetaan suurin osa tasavallan tavarakuormista. Lenan latvoille ulottuu nykyisin rautatie ja sieltä tavarat lastataan laivoihin ja kuljetetaan mm. Jakutskiin. Timanttikenttiä varten on muodostettu uusi satama Lensk, jossa timanttialueiden lastit puretaan ja kuljetetaan sen jälkeen juuri valmistunutta autotietä pitkin Mirnyin kaupunkiin.

ENERGIALÄHTEET

Timanttituotantoa ei voida ajatella ilman sähköä. Nykyaikaisia sähkövoimalaitoksia Jakutiassa ei ole. Timanttikenttien sähköongelma ratkaistiin väliaikaisesti siten, että Lenan yläjuoksulla rautatien päätepisteeseen kuljetettiin 12 sähköjunaa, jotka kehittävät sähkövirtaa suunnattoman suuren alueen käyttöön. Tällainen ratkaisu voi olla kuitenkin vain väliaikainen. Timanttialueen sähköongelma ratkeaa lopullisesti kun ensi vuonna valmistuu Viljuin sähkövoimalaitos, ensimmäinen Jakutiassa. Maan sähkön tuotannolla on muutenkin suuria suunnitelmia. Pian Lena-jokeen rakennetaan suuri voimalaitos Jakutskin kaupungin luona ja sen jälkeen vielä pohjoisemmaksi lähelle jäämerta kohoaa voimalaitosjättiläinen, josta tulee nelinkertainen verrattuna nykyiseen maailman suurimpaan Bratskin voimalaitokseen. Silloin ei tule tyydytetyksi vain Jakutian vaan monien muidenkin Siperian alueiden sähkön tarve.

TYÖNTEKIJÄVIRTAA

Entä ihmiset, työntekijät? Ilman ihmisiä ei timantteja ja kultaa voida saada kaivetuksi. Työvoima ongelma on koko ajan ollut vaikeimpana pulmana tasavallassa ja sen ratkaiseminen olisi varmaan mahdotonta ilman Neuvostoliiton hallituksen erikoistoimenpiteitä.

Jakutia on eräs niistä Neuvostoliiton osista, joihin on kutsuttu väkeä muualta maasta. Kymmeniätuhansia ihmisiä on saapunut maan eri puolilta, Moskovasta, Ukrainasta, Uralilta ja muilta Siperian alueilta.

Neuvostohallitus on nimittäin myöntänyt Jakutiaa ja muita pohjoisia seutuja varten joukon erikoisetuja, joiden ansiosta palkat kohoavat lähes kolminkertaiseksi siitä mitä maan muissa osissa maksetaan. Pohjoisen alueen lisä on Jakutian eteläosissa 40 pros., keskiosissa 70 pros. ja pohjoisosissa 100 pros. Lisäksi suoritetaan palvelusajan lisää 10 pros. vuodessa.

Aineellisen kiinnostuksen periaate käytetään siis tehokkaasti hyväksi työvoimaa hankittaessa. Lomat suoritetaan pidennettyinä puolitoista kuukautta kerrallaan ja joka kolmen vuoden kuluttua Jakutiassa asuvalle annetaan mahdollisuus viettää se missä tahansa Neuvostoliiton osassa. Hänen lentomatkansa maksetaan. Kun kolmen vuoden lomat yhdistetään tavallisesti yhteen, on tuloksena lähes puolen vuoden yhtenäinen lepoaika.

JAKUUTTIKANSAN UUSI ELÄMÄ

Väestön kokoonpano muuttuu luonnollisesti voimakkaan siirtoliikkeen seurauksena. Jakuutteja on vielä 46 pros. väestöstä, ja heidän ohellaan tasavallassa on nyt melkein kaikkia Neuvostoliiton kansallisuuksia. Jakuutit, joista 98 pros. oli lukutaidotomia ennen lokakuun vallankumousta ja joita uhkasi suuren lapsikuolleisuuden vuoksi sukupuuttoon kuoleminen, ovat viime vuosikymmenien kehityksen ansiosta muuttuneet kulttuurikansaksi, jolla on omat koulut, kirjallisuus, teatteri, lehdistö, yliopisto ja jonka kätten ulottuvilla ovat kaikki nykyaikaiset tieteen saavutukset.

— Erkki Kauppila.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Viime viikon kunnallisvaaleissa oli heikko osanotto. Oliver kunnallisalueella, johon kuuluu Murillon kauppala tuli esimieheksi uudelleen valituksi Pat Vailleant 220 äänellä, vastaehdokkaan T. Sandbergin saadessa 167 ääntä. Kunnanvaltuustoon valittiin R. L. Ditmars 282 äänellä, V. Allan 210 äänellä, J. Grootenboer 209 äänellä ja S. Dudzinski 206 äänellä.

Koululautakuntaan valittiin R. Leiterman 212 äänellä. G. Wrigley 205 äänellä ja mrs. Jean Mutkala 189 äänellä. Ensimmäinen varajäsen C. Potter 177 äänellä.

* * *

Nolaluun tiellä O'Connor kunnan esimieheksi valittiin uudelleen Earl Whittaker 74 äänellä. Hänen vastaehdokkaansa sai 41 ääntä. Kunnanvaltuustoon tulivat valituksi Arnie Rosengren, Cliff McLean, Peter Lysak ja Dennis Wheal.

* * *

Tunnettujen suomalaisten uranuurtajain Elsie ja Urho Piilon farmiasunto paloi Silver Mountainissa viime viikon keskiviikkona. Naapurin Jack Huhtan selostuksen mukaan paloi rakennus aivan pohjaa myöten poroksi. Kumpikin Elsie ja Urho olivat äskettäin olleet sairaalassa, eivätkä voineet ryhtyä pitkältä matkalta kantamaan vettä, mutta joutuivat kiinnittämään huomionsa joittenkin vaatekappaleiden ja kaluston pelastamiseen.

Rakennuksessa oli alhainen vakuutus, mikä ei läheskään menetystä vastannut.

Parikymmentä vuotta sitten heidän kotinsa tuhosi pyörremyrsky. Sen tilalle talkootöillä autettiin nyt tuhoutuneen rakentamista, johon silloin osallistui CSJ:n Nolalun osaston ja paperipuufarmarien järjestöjen joukkueet läheisten naapurien ohella.

Nyt onnettomuus ajoi vanhukset kaupunkiin lastensa luokse.

* * *

Kaiku kuoron uudenvuoden aattoillaksi järjestetty kabarettitanssi jatkuu jälkeen puolen yön kello 2:een vuoden 1966 puolelle. Soitosta huolehtii kuoron "sylilapsi" Echo-orkesteri, joka nyt siirtyy kolmannelle toimintavuodelle. Niinpä lopetetaan vanha vuosi ja aloitetaan uusi vuosi yhteisissä juhlissa, toivottaen kaikille menestyksellistä uutta vuotta. — ATH.

Joulukortteja v. 1943 lähtien

Lontoo. — Miljardit joulukortit olivat perjantaina postitoimistojen taakkana kaikkialla maailmassa, kun v. 1843 lähetetystä ensimmäisestä joulukortista alkunsa saanut teollisuudenhaara saavutti vuotuisen nousukautensa huipun.

Yksistään Yhdysvalloissa arvioidaan lähetetyn kolmisen miljardia korttia. Luku ylittää viime vuoden koko määrän kuudella prosentilla. Englannissa lasketaan lähtevän liikkeelle 675 miljoonaa joulukorttia, noin 25 miljoonaa enemmän kuin viime vuonna, ja Ranskassa kymmeneksi prosentiksi arvioitu nousu tekee korttipostin kokonaismääräksi noin 100 miljoonaa.

Maailman ihmiset eivät ainoastaan lähetä enemmän kortteja, vaan myös kuluttavat niihin kaksi kertaa enemmän rahaa saadakseen parempaa laatua, ilmenee Reuterin maailmanlaajuisesta tutkimuksesta. Vaikka kortteja lähetetään eniten englanninkielisissä maissa, tapa on levinnyt laajalle muissakin maissa päiväntasaajalta napaseuduille asti.

Viktoriaanisen ajan taidekriitikko ja toimittaja sir Henry Cole oli ensimmäinen, joka painatti joulukortteja välttyäkseen tavanomaisten joulutervehdyskirjeiden kirjoittamiselta ja säästääkseen siten aikaa. Useiden vuosien ajan korttien aiheet pysyivät lähes kauttaaltaan uskonnollisina ja tämä pätee vielä melkein puoleen niistä. Monet hyväntekeväisyysjärjestöt sekä uskonnolliset että muut, harjoittavat nykyisin joulukorttikauppaa toimintansa rahoituksen tukemiseksi.

Maailman turuilta

VANUKAS

Naisia neuvotaan käyttämään mitä moninaisimpia aineksia kauneutensa vaalimiseksi. Niinpä kyynärpäitä kehotetaan voitelemaan kurkulla, pesemään kasvot kaurajauheella tai kostuttamaan hiukset munalla.

Brittiläinen näyttelijätär Jeanette Sterke sekoitti yhteen hunajaa, sitruunamehua, kasvorasvaa ja pähkinämurskaa, hän kattoi kasvonsa tällä massalla ja pani loppuosan jääkaappiin myöhempää käyttöä varten. Seuraavana päivänä "voide" oli kuitenkin kadonnut.

— Minä en tiedä siitä mitään, sanoi aviomies, mutta milloin saamme lisää sitä mainiota hunajavanukasta, jota löysin jääkaapista eilen illalla? —

HYVÄÄ JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA

toivotamme kaikille ystävillemme-

Sulo Helminen
Lillie ja Toivo Niemi
Selma ja Matti Hietala
Olga ja Paavo Hintikka
Hilda ja Eeli Harjula
Eva ja Carlo Andreasen
Greta ja Oscar Lehto
Lizie ja Kalle Jarvis

WINDSOR ONTARIO

Kauneimmat

MUISTOJEN KUKKASET

edesmenneen ystävämme

Aune Isomäen

MUISTOLLE

Kuoli Sarnian General sairaalassa tammikuun 2 pnä 1965.

Lammin perhe
Unholan perhe
Lena ja Hugo Borehardt
Liina ja Ivar Kitunen
Jenny ja Walter Suonpää

Sarnia, Ont., tammikuun 2 p. 1966.

Marilyn Monroen ELÄMÄ

Kirj. Maurice Zolotow

HINTA NID. $3.00
422 SIVUA

Mitä yhteistä on arkipäiväisellä ja hiljaisella tytöllä, joka syntyi aviottomana, varttui lastenkodeissa ja monissa kasvatuskodeissa, joutui lapsena väkivallan uhriksi, joka oli arka, änkytti ja eli naiivien unelmien maailmassa, sekä kauniilla, maailmankuululla elokuvatähdellä, joka oli oman alansa kenties tehokkain kaupallinen vetonaula?

Marilyn Monroen elämäkerta antaa näyttelijättärestä psykologisesti osuvan kuvan ja lisäksi saamme sen sivuilla tutustua Hollywoodin kulissien takaiseen elämään.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing
COMPANY LIMITED
P.O. Box 69, Sudbury, Ont.

Omnibus-kirjojen kolme suurteosta

MAUPASSANTIN PARHAAT

306 SIVUA - HINTA SID. $4.50

Maupassantin parhaat sisältää kaksikymmentäkaksi novellia, jotka kuuluvat mestarin parhaimmistoon: Huviretki, ystävykset, seikkailu Pariisissa, pelkuri, neiti Fifi, Marroca, hullu, palvelustytön tarina, merkki, pierrot, kevät, rouva Parise, Rosalie Prudent, tuo sikamainen Marin, Martinin tyttö, anteeksianto, Simonin isä, ovi, kunniamerkki, vuokraemäntä, Andren vaiva, halko, sijainen; kärpänen, rouva Hussonin ruusupoika, isä Amable, satama ja sateenvarjo.

AIKAMME MESTARIKERTOJIA

318 SIVUA - HINTA SID. $4.50

Ruotsin Akatemian vuosittain jakamasta Nobelin kirjallisuuspalkinnosta on muodostunut eräänlainen kirjallisuuden korkein mittapuu. Valitsijoiden tehtävä on epäilemättä vaikea ja epäkiitollinen. Niiden runsaan kuuden vuosikymmenen aikana, jolloin tätä tunnustuspalkintoa on jaettu, onkin syystä tai toisesta useita aikamme merkittäviä kirjailijoita unohdettu tai jätetty syrjään. Tähän Omnibus-sarjaan on valittu kaksikymmentä mestarikertojaa, joiden kirjallinen elämäntyö — varmasti paremmin kuin monien palkittujen — olisi tämän tunnustuksen ansainnut. Kirjailijat esiintyvät valikoimassa kuolinvuotensa mukaisessa järjestyksessä: Zola, Tsehov, Tolstoi, Twain, Strinberg, James, Proust, Mansfield, Conrad, Kafka, Lawrence, Gorki, Joyce, Woolf, Musil, Dreiser, Andersen-Nexö, Brecht, Kazantzakin ja Blixen.

KAIKKIEN AIKOJEN RAKKAUS

322 SIVUA - HINTA SID. $4.50

on perin epäsovinnainen rakkauskertomusten valikoima. Sen kirjoittajat ovat tutkineet rakkauden arvoitusta eri aikoina ja erilaisissa elämänympäristöissä. Kirjoittajien joukossa on sellaisia rakkauden mestarikuvaajia kuin Guy de Maupassant, Colette, Anton Tsehov, D. H. Lawrence, Thomas Mann, Wolfgang Borchert, Halldor Laxnes ja Mika Waltari. Tässä valikoimassa avautuu vivahteikkaita näkymiä rakkauden aina uuteen ja elävään maailmaan.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Co. Limited

100 Elm St. West P. O. Box 69, Sudbury, Ont.

Soittakaa meille kaikista vakuutuspulmistanne — — Meillä on yli 20 vakuutusyhtiötä, jotka kauttamme palvelevat Teitä — — Me vakuutamme Teille kaiken minkä voi vakuuttaa — —

O. K. JOHNSON & ASSOCIATES LIMITED
(suomea puhutaan)

697 Bay St., Toronto 2-B, Ont. Toimistopuh. EM. 6-8586
O. NUMMINEN kotiin HI 4-3356 HELEN HIRVONEN kotiin WA 3-4378

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA

Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla

1742 PARIS ST. SUDBURY

LOUGHEED HAUTAUSTOIMISTO

Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.

AMBULANSSI-PALVELUS 24 TUNTIA VUOROKAUDESSA

PUHELIN 673-9595

62 Eyre St., Spruce kadun kulm. SUDBURY

Putkitus- ja lämmitys- EXPERTIT

• ÖLJYPOLTTIMOITA •

Kustannusarviot vapaasti!

Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.

PUHELIN 674-0797

164 Elgin St. S., Sudbury

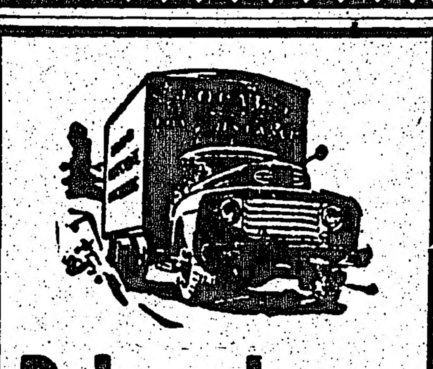

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.

20 Lorne St. Puh. 675-5611

LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN

NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Kaikkia Sävel-kuoron jäseniä pyydetään saapumaan Finnish haalin juhlasaliin koristelutalkoisiin uuden vuoden kabarettia varten, keskiviikkona, joulukuun 29 pnä, kello 7.30 illalla.

Työn Puiston sauna on joulun jälkeen auki keskiviikkona, joulukuun 29 pnä, torstaina, 30 pnä ja sunnuntaina, tammikuun 2 pnä.

Uudenvuoden vastaanottotanssit joiden järjestämisestä vastaavat kuorolaiset, on Finnish haalilla perjantaina, joulukuun 31 pnä.

Uudenvuoden aattotanssit Wanupin haalilla perjantaina, joulukuun 31 pnä, alkaen kello 9 illalla.

Suomalainen kirjasto Finnish haalilla on joulunpyhien vuoksi suljettuna keskiviikkona, joulukuun 29 päivänä, mutta avataan uudelleen keskiviikkona, tammik. 5 pnä.

Kaivosmies loukkaantui vakavasti

Frood-Stobie kaivoksessa keskiviikkona tapahtuneen onnettomuuden johdosta on Sudbury General sairaalassa hoidettavana 23-vuotias James Hill, Sudburysta, jonka sanotaan olevan pääluun murtuman johdosta vakavassa tilassa.

Onnettomuuden sanotaan tapahtuneen siten, että hinauskaapelin ankkuri irtaantui seinästä, jonka johdosta kaapeli iski Hilliä ja heitti hänet seinää vasten.

TILATKAA VAPAUS!

FRANK R. BLOCK, R.O.

OPTOMETRISTI

Puh. konttori 674-4014 kotiin 673-0705

65 ELM STREET EAST SUDBURY, ONT.

VASTAANOTTO ESPANOLASSA Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Uuden vuoden vastaanottajaiset Finnish haalilla

Vanha vuosi päättyy monella tavalla myönteisessä mielessä ja uutta vuotta otetaan vastaan hieman arkaillen, kuten aina uutta tulokasta, mutta kuitenkin suurin toivein.

Parhaiten käy laatuun uuden vuoden vastaanotto tutussa seurassa varsinkin silloin kun on käytettävissä juhlava paikka, hyvä soitto ja kaikkea sitä, mitä uudenvuoden valvojaisilta olemme tottuneet odottamaan.

Tällainen erikoinen uudenvuoden vastaanottotilaisuus on Finnish haalilla perjantaina, joulukuun 31 päivänä alkaen kello 9 illalla ja jatkuen kello kahteen asti yöllä. Hyvä tarjoilu, paljon asianmukaisia koristeita ja halpa sisäänpääsy. Kaikki tervetulleita.

Jääkiekkoilijat kutsuttu saunaan pelin päätyttyä

Suomen jääkiekkomaajoukkueen pojilla on tiivis kilpailuohjelma täällä Canadassa vieraillessaan. Heillä on jatkuvasti kilpailuja ja pitkiä matkoja kuljettavana. Tämän rutiinin rikkomiseksi on vierailijoille jäjestetty, jos he voivat sitä hyväkseen käyttää, vapaa sauna, kertoi lehdellemme Työn Puiston taloudenhoitaja Kalle Kassinen torstaina. Sauna on kuumana torstaina ja vierailijoille on ilmoitettu, että mikäli se suinkin heidän matkaohjelmaansa sopii, he ovat lämpimästi tervetulleita kylpemään heti pelin päätyttyä, sanoi mr. Kassinen.

Sakkotuomio kuoleman-tapaturmasta

Nestor Puska Secord townshipista, R. R. No. 3, Sudburysta tuomittiin $200 sakkoon huolimattomasta ajosta, mikä syytös nostettiin häntä vastaan lokakuun 28 pnä tapahtuneesta kuorma-auton ja junan yhteenajosta, missä kuoli Burwashin yksi vanginvartija, 47-vuotias John Beaudin, Estairesta. Sakon lisäksi 66-vuotias Puska menetti autonajolupansa vuodeksi.

Lumenkorjausvarat loppuunkäytetty

Kaupungin lumenkorjausvarat tälle vuodelle on loppuunkäytetty. Tosiasiassa siihen tarkoitukseen on kulutettu jo $50,000 ylimääräisiäkin varoja. Tämän vuoksi asianomaiset viranomaiset toivovat, ettei lisää lunta sataisi tänä vuonna, mutta ilmojen haltija näyttää olevan toista mieltä koska perjantaita vastaisena yönä saatiin lisää sitä valkoista ainetta mitä jouluksi tavallisesti halutaan.

Intialaisten muonat tuhoeläinten suihin

Delhi. — Hyönteiset, rotat ja huono varastointi koituvat tuhoksi puolelle Intian tuottamista elintarvikkeista, ilmene Delhissä sunnuntaina julkaistusta selostuksesta.

Selonteon on laatinut Musoren teknninen elintarvikkeiden keskustutkimuslaitos. Sen mukaan elintarvikkeita tuhoutuu vuosittain arviolta 46 miljardin rupian arvosta, joka on kaksi kertaa suurempi kuin hallituksen vuosibudjetin loppusumma.

Nopein ratkaisu Intian elintarvikepulaan on näiden menetysten torjuminen, sanotaan selostuksessa. Jos maassa sovelletaan tieteellisiä menetelmiä tuholaisista ja huonosta varastoinnista johtuvien menetysten torjumiseen, Intia ei tulisi vain omavaraiseksi elintarviketuotannon suhteen, vaan pystyisi ylittämäänkin tarpeensa.

100,000 kommunistia pidätetty Indonesiassa

Djakarta. — Yksi kommunistivanki ja kaksi muuta vankia on saanut surmansa vankilakapinassa Banjuwangissa Itä-Jaavassa. Kaksikymmentä muuta vankia loukkaantui, kertoi uutistoimisto Antara maanantaina.

Eri puolilla Indonesiaa on virallisten tietojen mukaan pidätetty vajaat 100,000 kommunistia ja muuta lokakuun alun kapinan kannattajaa, kerrotaan tarkkailijataholta.

Optimisti on mies, joka ei sammuta autonsa moottoria kyydittyään vaimonsa hattuliikkeen oven eteen.

VANCOUVERIN KUULUMISIA

Sunnuntaina, joulukuun 19 pnä oli Clinton haalissa joulukonsertti jossa ohjelman esityksestä pääosaltaan suoritti Järjestö-osaston sekakuoro, Lisi Kankaan johdolla. Koko kuorolta kultiin kuusi laulua, O Canada ja CSJ:n marssi siihen huomioituna. Naiset esittivät laulut Talon tyttö, Kummia kuuluu, Sarfan, Kaukomaille ja Syys-laulu, miehet esittivät Paimen huilu ja Vesiretki. Kaikki esitykset palkitsi yleisö kiitollisin suosionosoituksin. Välipalaksi kuultiin Manda Rannan kirjoittama "Finliska" jonka esitti Aino Niemi. Tekeleessä esitettiin kuinka hienosti tätä kotikieltäkin voidaan kiusata, hupaista kuulla muuten. Meidän hyvänä avustajana Anni Tynjälä lauloi kolme sooloa jotka palkittiin voimakkain kätten taputuksin. Hän omaa kauniin äänen ja esitys oli korkeatasoinen, kiitos Anni.

Allekirjoittanut toimi ohjelman kuuluttajana järjestäen sopivaan paikkaan kolme eri puhetta hyvin lyhyttä vain, tervehdyssanojen yhteydessä käytiin katsaus kuoron historiaan jossa huomioitiin muistosanoilla kuoron yhden jäsenen Yrjö Mutan poistuminen kuoleman kautta kuoron ja järjestön riveistä. Kaihomielin häntä muistelemme, kunnia muistolleen. Toisessa erässä käytiin lyhyt katsaus kotimaamme Suomen tilanteeseen jossa huomioitiin kuinka miellyttävästi siellä ollaan vapauduttu siitä ahtaasta karsinasta joka vallitsi vielä 30 luvulla. Presidentti Kekkosen osuus huomioitiin, niin sisä- kuin ulkopoliittisestikin Kulttuuriset yhteydet ovat myöskin edistyneet joka rikastuttaa kanssakäymisiin eri kansojen välillä puolin ja toisin. Tämän esityksen yhteydessä esitettiin Hilma Alhon kirjoittama runo "Pyhiinvaeltajat" joka sopi mainiosti esityksen lopuksi.

Kuulimme tervehdyksen Seattlesta, Fabian Wesalta. Hän kertoi kuinka heidän joukkonsa jatkuvasti pienenee, vanhat poistuvat elämän ankaran lain määräämänä. Hän on joukosta nuorempia alle 77 vuotta nuori. Hän pahoitteli sitä kun on pitänyt hukata haalitkin joukon pienuuden vuoksi. Meillä täällä Vancouverissa on vielä tämä toimipaikka, jonka hän luuli jo myydyksi.

Kuoron jäsenet ojensivat rakastetulle johtajalleen tavanmukaisen tervehdyksen pikku-lahjan ja Joulukortin muodossa. Koko ajan kun Lisi on kuoroa johtanut on joukko ollut kuin samaa perhettä. Tuollainen sopusointu se onkin kaunista ja esimerkillistä. Kiitos johtajalle ja kuorolaisille on pieni sana, vaan tulee niin lämpöisenä kuin sen vain voi sanoa. Uhrautuva työnne täysin ymmärretään. Hyvää jatkoa vain. Tervetuloa uudet laulajat mukaan!

Ohjelman kuuluttajan loppukatsaus kosketteli tilannetta yleismaailmallisesti, kosketellen sitä jännitystä jota olemme olleet toteamassa koko vuoden. Vietnamin likaisen sodan ja muiden kahinain muodossa. Orjuutetut siirtomaakansat taistelevat olemassaolonsa puolesta, jossa soraa on aina rattaisiin heittämässä eteläisen naapurimme kuulut "sotahaukat". Toiselta puolen huomioitakoon myöskin rauhanvoimien valtava voimistuminen. Voimmepa sanoa, että se pyörii sittenkin parempaan. Toivokaamme vuodesta 1966 rauhan vuotta sanan täydessä merkityksessä.

Kahviajan jälkeen esitettiin 2-osainen näytelmä "Avioliittoilmoitus". Esityksestä huolehtivat Reino Saari, Armas Roos, Manda Ranta, J. Kielinen ja Antti Kotila. Näytelmä on iloinen hupailu, välipalana paikallaan.

Yleisöä olisi mahtunut paljon enempi, vaan hyvä näinkin. Jonkinverran oli varmaankin haittana yleisömäärään suomalaisen jääkiekkojoukon vierailu samanaikaisesti täällä Vancouverissa. Kuultiin tuloskin joka oli 10—4 Canadan joukon hyväksi. Tiedustelin ottelun kulkua Onni Koskiselta ja hän hyväntahtoisesti selosti ottelun kulkua, todeten canadalaisten pelurien olleen korkeampaa luokkaa. Tulos olisi voinut olla paljon suurempikin canadalaisten eduksi. Muuten tilaisuus oli oikein juhlava ja hyvinä ystävinä sitä erottiin. Maamme laulu ja O Canada esitettiin, niin kuin kuuluukin kansainvälisen ottelun ohjelmaan.

Suomen pojille se oli sellainen koulutunti, jonka he varmasti painavat korvan taakse. Tämäkin on sitä rikastuttavaa kanssakäymistä josta alussa mainittiin.

Ilmoituksien sarjaan kuuluu. Uuden vuoden valvojaistanssit klo 9—1; keskustelukokous sunnuntaina tulevan tammik. 2 pnä kello 4 ip.; CSJn Vancouverin osaston kuukausikokous sunnuntaina 9 p. klo 2 ip.; vuosikokous sunnuntaina, tammik. 23 pnä alkaen klo 12 päivällä. Kaikkea mahdollista hyvää lehtemme lukijoille alkavalle vuodelle toivoo

M. S.

Jälleen polttoitsemurha Yhdysvalloissa

Los Angeles. — Muuan 60-vuotias nainen poltti itsensä kuoliaaksi sunnuntaiiltana eräällä hylätyllä bensiiniasemalla Los Angelesissa.

Rouva Charlotte Warren käytti samaa keinoa kuin muutkin polttoitsemurhantekijät USA:ssa viime aikoina: hän kaatoi bensiinia vaatteilleen ja sytytti sitten itsensä palamaan. Hän kuoli matkalla sairaalaan.

Rouva Warren jätti tiettävästi jälkeensä selityskirjeen, mutta sitä ei annettu heti julkisuuteen. Useimmat aiemmat polttoitsemurhat on tehty Vietnamin sodan vastalauseeksi.

Hallitusta kehoitettu auttamaan ohjaajien opettamisessa

Kitchener, Ont. — Air Cadet League of Canadan (Canadan ilmailukadettien liiton) Ontarion jaoston varapuheenjohtaja Ervin Erb on ehdottanut jotta Canadan kahden suurimman lentolinjan ja Canadan liittohallituksen toimesta annettaisiin rahallista apua uusien lentäjien kehittämiseksi Canadan laajentuvaa ilmailutoimintaa varten

Mr. Erb sanoi, että useimmat alkeellista lentoharjoitusta saaneet henkilöt olisivat valmiita jatkamaan koulutustaan, mutta sitä varten tarvittaisiin vähintään $2,000 henkilöä kohden, mistä syystä useimmat tyytyvät vain lisenssiin, joka oikeuttaa heidät ohjaamaan yksityisiä pienempiä lentokoneita — ilman palkkaa.

Hän sanoi, että juuri tälläkin hetkellä Canadian Pacific-lentolinja on ilmoittanut tarvitsevansa 50 uutta lentokoneen ohjaajaa, 10 navigaattora ja 125 muuta lentotoimissa tarpeellista henkilöä.

Mr. Erb selosti edelleen, että lentäjen puute johtuu hyvältä osaltaan siitä, että vanhemmat lentäjät ovat jo lähestymässä eläkkeelle siirtymisikää ja uusia ei ole saatavissa asevoimista siviiliin siirtymisen kautta.

Vesipostin viereen pysäköiminen laitonta — mutta jos postia ei näy?

Waterloo, Ont. — Jotkut ilveilijät ovat olleet jokseenkin kiusallisena vaivana joillekin tämän kaupungin autoilijoille viime aikoina.

Ainakin yksi waterloolainen autoilija, jolle oli annettu haaste maksaa sakko siitä, että hän oli pysäköinyt autonsa vesipostin viereen, väitti, että vesipostia ei ollut olemassa silloin kun pysäköi autonsa sille kohdalle, mihin posti oli "ilmestynyt" myöhemmin.

Asiaa on selostettu siten, että jotkut ilveilijät ovat käyttäneet suurta pakkauslaatikkoa ja peittäneet sillä vesipostin. He ovat odottaneet kunnes joku pahaa aavistamaton autoilija on pysäköinyt autonsa sen kohdalle ja sitten paljastaneet laatikon peittämän vesipostin — luonnollisesti sen jälkeen kun autoilija on poistunut paikalta jättäen autonsa.

Joissakin tapauksissa on käynyt siten, että poliisit ovat antaneet autoilijoille sakkolipun lakivastaisesta pysäköimisestä.

Waterloon poliisit ovat kuitenkin ryhtyneet pitämään silmänsä auki siltä varalta, että he voisivat tavata henkilöitä kantamassa suurempia ja tyhjiä pakkauslaatikoita.

USA:ta ei saa arvostella Pakistanissa

Karachi. — Pakistanin presidentti Ajub Khan kehotti äskettäin maansa lehdistöä välttämään Yhdysvaltain aiheetonta arvostelemista. Karachissa pitämällään lehdistövastaanotolla hän kertoi presidentti Johnsonin valittaneen, että Pakistan hyökkäilee Yhdysvaltain ja sen presidentin kimppuun.

Presidentti Ajub sanoi kuitenkin, että melkoinen osa Pakistanissa julkaistusta amerikkalaisvastaisesta aineistosta on peräisin amerikkalaisista lähteistä — "kaikki nuo kauhukuvat Vietnamista". Hän varoitti samalla Yhdysvaltain lehdistöä, joka väittää Pakistanissa vallitsevan lehdistösensuurin ja yksinvallan.

Norja lahjoitti Kypros-joukoille

New York. — Norja on päättänyt lahjoittaa vapaaehtoisesti 100,000 kruunua YK:n Kyproksessa olevien rauhanjoukkojen ylläpitokustannusten peittämiseen, ilmoitettiin New Yorkista.

Kyproksen joukkojen määrärahoista uupuu vielä 7 milj .dollaria. YK:n turvallisuusneuvosto päätti jatkaa joukkojen toimiaikaa kolmella kuukaudella maaliskuun 26. päivään saakka.

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Kuluttajan ajatuksia pakkauksista

Perheenemäntien kuulee silloin tällöin valittavan, että monien elintarvikkeiden ja tekstiilien pakkaukset ovat turhan "hienoja", etenkin ennen joulua. He epäilevät ja aivan oikein, että he itse maksavat myös pakkauksesta, joka kuitenkin heti joutuu jätteisiin — ellei ole hellaa, jossa ne voi käyttää kalliina sytykkeenä. "Mutta kuluttajat haluavat tälläisiä", sanovat tuotteiden valmistajat. — Niin, haluavatko kuluttajat todella? Seuraavassa on erään perheenemännän näkemys tästä asiasta:

Olen pettuleivällä ylöskasvanut ja kitunut edelleen, hyvien ja huonojen säiden, huonojen ja pula-aikojen yli. Oli vuosia, jolloin herkuteltiin kahvinkorvikkeella ja ruiskakuilla — molemmissa sakariini makeutena. Silloin muotoiltiin ja tehtiin paperista ja puusta kenkiä, verhoja, mattoja . . . Oli kortilla kaikki, voit ja lihat, saippuat ja lankarullat. Oli lukossa makasiinit.

—Silloin säästimme. Korjasimme vanhat vaatteemme, parsimme ja paikkasimme, söimme lanttua kun ei ollut perunaa, jonotimme silakkaa — ja *odotimme parempia päiviä.* Ne tulivatkin aikanaan. Tehtiin motteja ja päästiin puulla parempiin päiviin . . .

Mutta nyt — en ymmärrä. Metsät hakataan, puut jalostetaan, muotoillaan ja kyllästetään, tehdään papeeriksi, kartongiksi, pakkauslaatikoiksi. Sitä käsittelevät, suunnittelevat ja muovaavat monet taiteilijat saadakseen aikaan edustavan ja houkuttelevan pakkauksen. Lukemattomien työvaiheiden kautta kehitetty pakkaus (-taideteos) ostetaan kaupasta, tyhjennetään ja heitetään pois. Ennen riitti likasanko, nykyisin tarvitaan jo suuri paperisäkki, johon ahdetaan nuo kauniit ja kalliit pakkauslaatikot, purkit ja pussit. En käsitä miksi täytyy ihmisten tuhlata voimiaan turhan kantamiseen ja maksaa siitä vielä kallis hinta — kantaa rahaa roskaläjään.

Mistähän mahtaisi vielä löytyä sellainen vanhanajan myymälä, josta myytäisiin aivan tavallisiin valkeisiin ja harmaisiin pusseihin punnittua halvempaa tavaraa, niin ettei enää tarvitsisi ostaa noita kalliita kulta- ja hopeakääreitä. Ennen sanottiin kytkykaupaksi sellaista kun piti ostaa muutakin tavaraa ennen kuin sai sen tuotteen mitä halusi. Paperipussihan ei maksa paljoa, eikä olisi tuotteen hintaa lisäämässä turhat pakkauskulut. Tuntuu aivan kuin ei osattaisi ajatella mitä kannattaa tehdä ja mitä ei. Onko järkevää vaatia lisää ja lisää rahaa käytettäväksi kun ei kumminkaan osata sitä järkevästi käyttää.

Ehdotan, että joka kaupunkiin ja asutuskeskukseen järjestettäisiin yksi myymälä, vaikka kokeilumielessä, jossa myytäisiin irtosokerit, ryynit, jauhot ym. tavallisissa pusseissa. Älä maksa turhasta — älä heitä rahaasi roskaläjään.

Tällaisia ehdottaa tämä perheenemäntä ja mahtaa olla paljon samoin ajattelevia perheenäitejä muuallakin.

* * *

Joulukukkamme

Jouluksi moni joko saa tai ostaa eläviä kukkia. Luonnollisesti jokainen soisi kukkiensa viihtyvän mahdollisimman kauan tuoreen näköisinä. Kukat on syytä yön ajaksi asettaa viileämpään paikkaan kuin mitä huoneen lämpö on. Kastelullakin on tärkeä osuutensa kukkien viihtymiseen. Jo useita vuosia sitten on oikein kokeita ja vertailuja tehden selvitetty, että lämpimän haalea vesi on edullista kukille. Niiden leikatut varret pystyvät helpommin imemään hieman lämmintä kuin aivan kylmää vettä. Varsinkin näin talvisaikaan, jolloin kukat ovat kalliimpia kuin kesällä, on syytä käyttää erilaisia kukkavirkisteitä maljakkovedessä. Ne lisäävät kukkien ikää useilla päivillä.

Erilaisilla pidikkeillä saadaan kukat asettumaan kauniisti. On metallisia piikkityynyjä, johon kukat on helppo pistellä ja ne pysyvät hyvin paikoillaan.

Eräs mainio keino kukan varren jatkamiseksi on olkipilli, jonka voi sijoittaa muiden kukkien sekaan ilman, että sitä huomattaisiin.

Kaunein joulupöydän koriste on palavat kynttilät ja elävät kukat, mutta älkää asettako kukkianne liian lähelle liekkiä, sillä ne eivät pidä liian lämpimästä.

Hauskoja vuodenvaihteen pyhiä tämän palstan lukijoille.

U Thant vetoaa Vietnamin rauhan saavuttamiseksi

(Jatk. 1. siv.)

määräämisoikeuden saavuttaminen tulee tapahtua sellaisissa olosuhteissa missä hänen mielestään ei ole "voima ja terrorismi" vaikuttamassa. Goldberg korosti myös kansainvälisten kiistojen kunniallisen ratkaisutavan tärkeyttä.

Hän sanoi Yhdysvaltain olevan valmiina neuvottelemaan Pohjois-Vietnamin rauhanehdotuksen neljästä kohdasta, mutta selitti, että Washington ei hyväksy niitä rauhanneuvottelujen perustaksi. (Hanoin rauhantarjouksen neljä kohtaa ovat: Amerikkalaisten joukkojen poistaminen Vietnamista ja kaikkien sotatoimien lopettaminen Pohjois-Vietnamia vastaan, Geneven sopimuksen noudattaminen, Vietnamin sisäisiin asioihin puuttumattomuus ja Vietnamin yhdistäminen ilman ulkopuolista asioihin puuttumista.)

KIRKKAIMMAT JOULUKYNTTILÄT

Pikku Clarkin

MUISTOLLE

Synt. 3 pnä jouluk. 1960
Kuoli 23 pnä jouluk. 1961

Rakkaudella muistaen

MUMMU, PAPPA JA BRENDA-TÄTI.

Kauneimmat

MUISTOJEN KUKAT

edesmenneen naapurimme

OLGA MARIA ELLMENIN

MUISTOLLE

James, Carol, Kenneth, Janet ja Emil Nojonen

R.R. 1, Whitefish Ont.

Kauneimmat

MUISTOJEN KUKAT

Liittomme Liittotoimikunnan edesmenneen jäsenen

HEIKKI TUUTTILAN

muistolle

V.- JA U.-SEURA ALERTS

Sudbury Ontario

Kauneimmat

MUISTOJEN KUKAT

edesmenneen toverimme

HEIKKI TUUTTILAN

Muistolle

Hänen työtään ja muistoaan kunnioittaen,

Lempi ja Olavi Hirvelä
Alina ja Wm. Eklund
Emmi ja Hannes Suomala
Senja ja Edwin Suksi

Sudbury Ontario

Kauneimmat

MUISTOJEN KUKAT

edesmenneen ystävämme

Vilho Kavenin

MUISTOLLE

Hänen muistoaan kunnioittaen,

Kyllikki ja Sulo Lindroos
Sylvi ja Arvo Kuusisto
Tyyne ja Eino Ylinen
Helga ja Kusti Hankanen
Sanni ja Matti Ponne
Elli ja Vilho Hankanen

R. R. 2, Wahnapitae, Ontario

KANSAINVÄLISTÄ

jääkiekkoa

TORSTAINA, JOULUKUUN 30 PNÄ

alkaen klo 8 illalla

SUDBURYN ARENALLA

SUOMEN MAAJOUKKUE

— ja —

N.O.H.A. "JUNIOR ALL STARS"

Pohjois-Ontarion jääkiekkoyhdistyksen juniorien tähtijoukkue

Numeroituja paikkoja nyt myytävänä arenan lippumyymälästä

PUNAISET JA VIHREÄT	$1.75
SINISET JA ORANSSISET	$1.50
OPISKELIJAT JA LAPSET	$1.00

(23—24)

ILOISET JA RIEMUKKAAT

Uuden vuoden aaton tanssit

WANUPIN HAALILLA

perjantaina, joulukuun 31 pnä,

alkaen klo 9 illalla

Soittaa RISTO HAKO-OJAN YHTYE

HATTUJA JA PILLEJÄ JAETAAN ILMAISEKSI

SISÄÄNPÄÄSY $2.50

johon sisältyy kahvi- ja voileipätarjoilu.

Tervetuloa ottamaan uutta vuotta vastaan!

S U R U N A I K A N A

Sallikaa meidän palvelutraditsioniemme innostuttaa luottamustanne meihin

Vuosia jatkunut naapurillinen palvelu on osoittanut yhdyskuntamme asukkaille, että surun aikana he voivat luottaa hienotunteiseen ja nöyrään apuumme kaikin puolin.

Palvellut yhdyskuntaamme 40 vuotta

JACKSON & BARNARD

HAUTAUSTOIMISTO

Hienoin palvelu ei maksa sen enempää

233 LARCH STREET PUH. 673-3611 SUDBURY